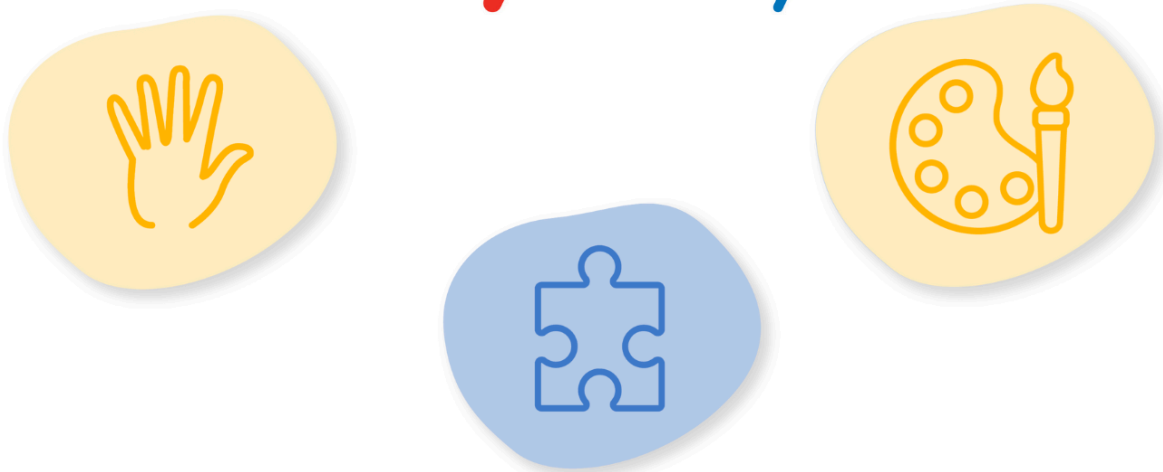

*Hýbeme tělem, myslí a světem
s Montessori a PlayWisely*

PlayWisely®

*Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání*

Identifikační údaje školy

Název dokumentu: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání:

“Hýbeme tělem, myslí a světem s Montessori a PlayWisely”

Název školy: Mateřská škola a jesle PlayWisely
Sídlo: Hornomlýnská 1231, Praha 4 – Kunratice, 148 00
Ředitelka: Bc. Lucie Tůmová
Kontakty: tel. 734 840 740, web: www.playwisely.cz/msplaywisely
Zřizovatel školy: Mateřská škola PlayWisely, z.ú. (Bc. Veronika Fílová)
Sídlo: Hornomlýnská 1231, Praha 4 - Kunratice, 148 00
IČO: 04573374
Jednatel: Bc. Veronika Fílová (veronika.filova@playwisely.cz)

(dále jen MŠ)

Zpracovatel ŠVP: Bc. Lucie Tůmová, Mgr. Pavla Hájková, DiS. a kolektiv učitelů

Číslo jednací: 2025/1

ŠVP byl projednán: 26. srpna 2025 na ped. radě

Platnost a účinnost dokumentu: od 1. září 2025

Podpis ředitelky školy, razítko:

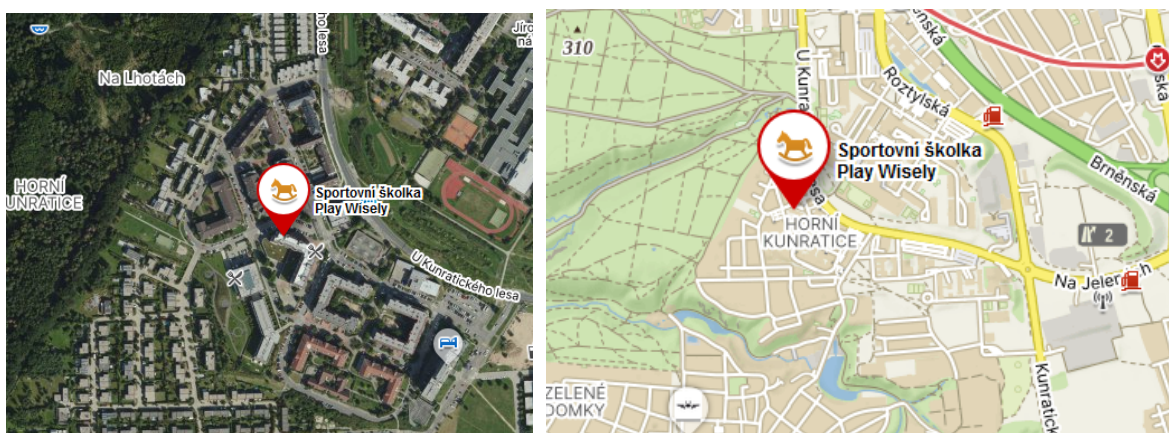
Obsah:

Identifikační údaje školy	2
1. Charakteristika MŠ a jeslí PlayWisely	4
1.1 Lokalita školy	4
1.2 Historie školy	4
1.3 Charakteristika a specifika budovy	5
1.4 Nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole	6
1.5 Specifika jednotlivých tříd	6
2. Pedagogický tým školy	7
2.1 Obecný popis složení týmu školy	7
2.2 Profesionální rozvoj pedagogických pracovníků	8
3. Podmínky pro realizaci vzdělávání	9
3.1 Psychosociální podmínky	9
3.2 Spolupráce se zákonnými zástupci	10
3.3 Organizace vzdělávání	12
3.4 Životospráva	14
3.5 Věcné podmínky	17
4. Charakteristika vzdělávacího programu	19
4.1 Víze a cíle vzdělávacího programu	19
4.2 Vzdělávací strategie	21
4.3 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování	47
4.4 Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí	49
5. Vzdělávací obsah	51
5.1 Integrované bloky ve flexibilním uspořádání	51
5.2 BUĎME FIT A V BEZPEČÍ	52
5.3 SPOLEČNĚ TVOŘÍME SVĚT	55
5.4 OBJEVUJEME KOUZLA PŘÍRODY	58
5.5 CO VŠECHNO UMÍME MY LIDI	61
5.7 Další projekty a programy	64
6. Plán autoevaluace	72
6.1 Oblasti autoevaluace	72
6.2 Cíle autoevaluace	72
6.3 Kritéria autoevaluace	72
6.4 Metody a nástroje pro autoevaluaci	72
6.5 Termíny a frekvence autoevaluace	73
6.6 Odpovědnost učitelů a dalších pracovníků	76

1. Charakteristika MŠ a jeslí PlayWisely

1.1 Lokalita školy

Mateřská škola se nachází v klidné části Prahy - Kunratice v těsné blízkosti Kunratického lesa, na rozhraní městské zástavby a čtvrti rodinných domků, v přízemní budově v prostorách o rozloze 400 m².

Dopravní dostupnost je velmi dobrá, škola se nachází v bezprostřední blízkosti autobusové zastávky MHD U Kunratického lesa, dvě zastávky od metra C Chodov (autobus 177 a 326). Budova se nachází nedaleko sjezdu z dálnice D1, Strakonické a „staré benešovské“. V bezprostředním okolí je možné najít dostatek volných parkovacích míst.

1.2 Historie školy

Mateřská škola a jesle PlayWisely, z. ú., působí od roku 2015, kdy byla otevřena jako součást Centra PlayWisely v Praze 4 – Kunraticích. Od počátku navazuje na filozofii vzdělávání a rozvoje dítěte PlayWisely, která propojuje podnětné učení, pohyb a respekt k psychomotorickému vývoji dítěte.

Samotný program PlayWisely vznikl ve Spojených státech amerických z iniciativy Patty Hannan a postupně se rozvinul v mezinárodně šířený systém zaměřený na rozvoj pozornosti, řeči, paměti, zrakového vnímání, koordinace i pohybových dovedností dětí od raného věku. V rámci programu školy využíváme prvky Montessori.

V roce 2017 zahájila provoz také Dětská skupina PlayWisely, která rozšířila nabídku péče a vzdělávání pro nejmenší děti od 18 měsíců.

Dalším významným krokem byl rok 2023, kdy se třída dětské skupiny transformovala ve třídu mateřské školy pro děti ve věku 2–3 roky a doplnila tak dvě již fungující heterogenní třídy mateřské školy.

Škola se tak postupně profilovala jako místo, které systematicky propojuje předškolní vzdělávání, individuální podporu dítěte a návaznost na raný rozvoj. Současně se hlásí i k širšímu poslání značky PlayWisely – podporovat kvalitní vzdělávání v raném věku, předávat ověřené metodické postupy dál a podílet se na rozvoji dalších školek, dětských skupin a vzdělávacích pracovišť s obdobným zaměřením.

1.3 Charakteristika a specifika budovy

MŠ a jesle PlayWisely se nachází v budově bývalého sportovního klubu a fitness centra. Po přebudování prostory splňují hygienické i psychosociální požadavky na mateřskou školu. Ve stejné budově se nachází centrum PlayWisely, jehož sál je také možné využívat pro pohybové aktivity dětí během dopoledne a pro kroužky odpoledne.

Vstup do objektu vede přes dětskou šatnu, dál se nachází spojovací chodba mezi dvěma částmi budovy. V první části se nachází třídy Školka A, B, relaxační místnost a dvě tělocvičny. Ve druhé části se nachází recepce, koupelna pro děti, třída Jesle, výdejna stravy, učitelská šatna, toalety a zázemí pro učitele.

Třídy “A” a “B” mají jednu stěnu celou prosklenou, s výhledem na nedaleký les, třída “Jesle” je prosklená zčásti s výhledem do zeleně a na dům pro seniory Zátíší.

Kromě tříd a hygienického zázemí jsou součástí prostor dvě tělocvičny a relaxační místnost o celkové ploše 143 m². Tělocvičny jsou kvalitně, moderně vybaveny a pravidelně využívány.

Součástí prostor je samozřejmě i umývárna s toaletami a přebalovacím pultem.

Škola využívá velký počet dětských hřišť v blízkém okolí a Kunratický les pro venkovní pobyt dětí.

1.4 Nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole

Kapacita třídy Jesle je 12 dětí, kapacita třídy Školka A je 17 a Školka B je 18. Celkem tedy 47 dětí.

1.5 Specifika jednotlivých tříd

Součástí školy jsou tři třídy, dvě prostupné heterogenní třídy označeny A a B (celková velikost 140 m²) a třída Jesle o velikosti 62 m². Všechny třídy vycházejí jak z hlediska vybavení, tak přístupu z principů Montessori pedagogiky, programu PlayWisely a respektujícího přístupu.

Ve třídě Jesle jsou děti ve věku od 2 do 4 let. Třídy Školka A a B jsou heterogenní, pro děti ve věku 3-6(7) let.

2. Pedagogický tým školy

2.1 Obecný popis složení týmu školy

Personální zajištění vychází z kapacity zařízení a celodenního režimu. Mezi zaměstnance školy patří ředitelka, pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci v dostatečném počtu. Pedagogičtí pracovníci splňují předpoklady, pro výkon dle §3 Zákona č.563/2004 Sb. Ředitelka školy dále splňuje předpoklady dle §5 odst. 1 – 3 roky praxe ve výkonu přímé pedagogické činnosti.

Pedagogičtí pracovníci si průběžně rozšiřují vzdělání a kvalifikaci jak dlouhodobými kurzy, tak krátkodobými semináři a webináři. Je pro nás důležité, aby ve všech třídách pracovali učitelé s respektujícím přístupem, znalostí Montessori pedagogiky (někteří absolvovali roční kurz) a/nebo programu PlayWisely, který je pevnou součástí vzdělávacího obsahu.

Všichni pracovníci školy jsou pravidelně proškolení z hlediska bezpečnostních předpisů, hygienických norem a první pomoci.

Celý pedagogický sbor pracuje jako tým a vystupuje tak i před rodiči a veřejností.

Ředitelka školy podporuje respektující spolupráci mezi všemi členy týmu. S ředitelkou úzce spolupracují dvě hlavní učitelky tříd.

Je pro nás důležitá klidná a bezpečná atmosféra, kde děti všechny učitele znají, i proto učitelé z jednotlivých tříd docházejí do dalších tříd, např. v rámci aktivit nabízených odpoledne či konkrétních projektů. I to podněcuje vzájemné učení mezi členy týmu.

Záleží nám na týmovém duchu a na otevřené komunikaci, proto se pravidelně účastníme týmových facilitací.

Na vzdělávání dětí se pravidelně podílí rodilý mluvčí angličtiny s mezinárodní certifikací pro výuku angličtiny nebo certifikovaný lektor anglického jazyka.

2.2 Profesionální rozvoj pedagogických pracovníků

Dbáme na to, aby všichni členové pedagogického týmu měli odpovídající kvalifikaci (pedagogické středoškolské, vyšší odborné, popř. vysokoškolské vzdělání nebo kurz pro asistenty pedagoga). Učitelé si dále rozšiřují kvalifikaci na seminářích, webinářích, dlouhodobých kurzech či kurzech pro asistenty pedagoga. Učitelé promítají do vzdělávacího obsahu i své zájmy.

Příklady dlouhodobějších kurzů, které učitelé absolvovali během posledních tří let:

- Certifikovaný kurz PlayWisely
- Roční kurz Montessori pedagogiky v MŠ Vyšehrádek
- Kurz Respektovat a být respektován
- Kurz tréninku jazykových schopností pro třídy MŠ (Elkonin – Výlet do krajiny slov a hlásek)
- Metodika výuky angličtiny pro děti předškolního věku
- Metodika výuky češtiny pro děti s odlišným mateřským jazykem
- Dlouhodobý kurz Persona Dolls pro vědomou práci s předsudky
- Zdravotnický kurz
- HANDLE kurz 1. stupně
- Roční kurz Tajemství jógového průvodce
- Kurzy práce s AI pro pedagogy

Učitelé se pravidelně věnují i samostudiu v rámci studijního volna, nejčastěji formou seminářů a webinářů (semináře Národního pedagogického institutu, Předškolní poradny, Eduall, Motivace mateřinkám).

3. Podmínky pro realizaci vzdělávání

3.1 Psychosociální podmínky

Naše filozofie je založena na vytvoření přátelského, bezpečného, respektujícího prostředí a věříme, že díky tomu se v naší škole cítí dobře děti i dospělí (pedagogický i nepedagogický personál a rodiče). Tuto filozofii předáváme pedagogickému personálu a následně rodičům i dětem.

Pedagogický personál je v tomto směru pravidelně školen, jsou pořádána pravidelná setkání pedagogického personálu, rodičů i dětí, kde je podporována respektující komunikace, která je základním stavebním kamenem toho, aby se v prostředí MŠ všichni zúčastnění cítili spokojeně a bezpečně.

3.1.1 Pedagogický styl

Pozorně sledujeme potřeby dětí, jejich vývojová stadia, průběh adaptace, jejich talenty, jejich silné a slabé stránky a přizpůsobujeme jim prostředí a aktivity. Vše pravidelně komunikujeme s rodiči. Pedagogický personál se aktivně podílí na přípravě a realizaci těchto aktivit a to tak, aby se nenásilnou, respektující, citlivou a zajímavou formou dítě rozvíjelo přirozeně bez tlaku. Důraz je kladen na pohodovou atmosféru a dostatečný časový prostor pro podporu dětského potenciálu.

Společně s dětmi učitelé stanovují pravidla, která je potřeba pro bezpečí během pobytu ve škole i venku dodržovat.

Prosociální směr je podporován v rámci celkové filozofie MŠ, která se prolíná do samotné výuky a atmosféry. Ve všech třídách probíhají pravidelná setkání s panenkou osobností (výuková metoda vědomé práce s předsudky Persona Dolls).

Základem je pro všechny zúčastněné respektující komunikace. S dětmi se bavíme na jejich úrovni, vždy se k nim snížíme (poklekneme), snažíme se navázat oční kontakt. Ptáme se dětí, zda pokynům rozumí, ověřujeme se porozumění pravidlům a pokynům. Pro komunikaci s dětmi volíme humor a pozitivní přístup. Společně s dětmi tvoříme a budujeme přátelské prostředí, které respektuje rozmanitost všech jedinců ve skupině.

Využíváme principu Montessori pedagogiky, kde je kladen důraz na připravené prostředí, které je rozmanité a reflektuje potřeby, věk a mentální vývoj dítěte. Dítě je zcela přirozeně nenásilně podporováno v tom, aby samo zvládlo vybrat činnost, která ho baví a obohacuje. Učitel zároveň pozoruje potřeby dětí a připravuje prostředí cíleně tak, aby dítě mělo možnost výběru a samostatné práce.

V MŠ PlayWisely je kladen důraz na podporu vnitřní motivace dětí, tak aby se nestalo závislým na pochvale nebo ocenění druhého. Oceňována je především snaha a činnost, kterou dítě vykonalo. Využíváme individuální zpětnou vazbu, která je oproštěna výrazných emocí, hodnocení, “nálepkování”, odsuzování, srovnávání, nátlaku, manipulace apod.

Děti jsou motivovány k tomu, aby si řekly o pomoc a otevřeně komunikovaly. Dospělí jdou v tomto ohledu příkladem a volí vřelý a neodsuzující přístup. Vysvětlují a popisují své emoce, jsou nápomocní.

3.2 Spolupráce se zákonnými zástupci

3.2.1 Adaptace nových dětí

V rámci adaptací přistupujeme ke každému dítěti individuálně. Rodiče jsou s adaptačním procesem podrobně seznámeni před samotným nástupem do MŠ. Adaptační proces je založen především na potřebách dítěte a následně rodiče.

Dobrou zkušenost máme s postupnou adaptací, která probíhá následovně: dítě s rodičem tráví určený čas v MŠ společně a další den docházky je dítě v MŠ již samo, ale pouze krátkou dobu, následně se prodlužuje čas strávený v MŠ, až se postupně dostaneme na určený rozsah docházky. Vše konzultujeme s učiteli a rodiči.

Reagujeme na zralost dítěte, tedy jeho psychomotorický vývoj. V případě, že se adaptace nedaří, je možné docházku přerušit a zkusit později. V rámci adaptačního období jsou rodičům předávány informace individuálně a zároveň pro ně učitel po dokončení adaptace připravuje adaptační report.

Po dohodě s učitelem je dítěti umožněno mít u sebe osobní předmět pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Společně s dětmi nastavujeme pravidla jejich ukládání a používání.

3.2.2 Společné akce s rodiči, zák. zástupci, prarodiči, sourozenci

Zákonní zástupci, ale i další blízké osoby jsou zváni účastnit se řady společných akcí pro děti a rodiče (dle harmonogramu školního roku) a podávat náměty a připomínky týkající se výuky a výchovy v MŠ. Oblíbené jsou tzv. rodičovské elipsy, kde rodič s dítětem představují společný koníček nebo povolání rodiče.

3.2.3 Komunikace - přímá a nepřímá (nástěnky, maily, Twigsee, Webbooker)

Upřímná a respektující komunikace s rodiči a blízkými osobami dětí je pro nás zásadní.

Zák. zástupci komunikují s MŠ při přijímacím řízení, o vzdělávání získávají informace pomocí aplikace Twigsee a webových stránek a docházku mohou sami upravovat přes

rezervační systém Webooker. Záznamy o docházce jsou vedeny a ukládány v papírové podobě.

Pedagogičtí pracovníci i ředitelka komunikují se zák. zástupci formou nástěnek v šatnách, příspěvků či anket v mobilní aplikaci Twigsee, emailu i telefonicky. V případě špatného zdravotního stavu či úrazu dítěte tak činí neprodleně. Kontakt zák. zástupců s pedagogy je umožněn denně při předávání dětí, zakládáme si na předávání individuálních informací o konkrétním dítěti během daného dne.

Fotografie a videa z výuky a akcí jsou umístěny v systému Twigsee. Rodiče podepisují souhlas s pořizováním foto či videozáznamů svých dětí a jejich zveřejněním.

Úvodní třídní schůzka

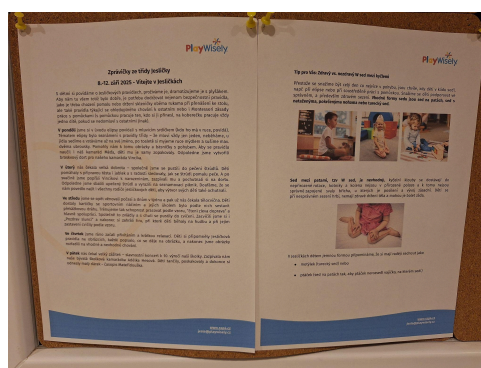
Jedenkrát ročně (v září) jsou zváni na společné třídní schůzky a dle potřeby mají možnost využít vypsané pravidelné individuální schůzky s učiteli. Rodiče mohou využít možnosti dohodnout si setkání s učiteli či vedením školy.

Individuální schůzky nad pokroky dítěte, případně dle potřeby

Na pravidelných individuálních schůzkách se zákonnými zástupci probíráme pokroky dětí, jejich silné stránky atd. Je-li třeba, domlouváme schůzku i mimo harmonogram pravidelných schůzek, iniciátory jsou buď zákonní zástupci nebo pedagogický tým.

Zprávičky - přehledný záznam o vzdělávání dětí pro rodiče jednou týdně

Pravidelný přehled o fungování a programu MŠ je zveřejněn na nástěnkách v šatně MŠ a zasílán rodičům emailem formou tzv. zpráviček, které obsahují nejen informace z uplynulého týdne, ale i tipy pro rodiče, co mohou s dětmi dělat ve volném čase nebo informace o projektech apod.

Výsledky pedagogického diagnostikování, diagnostické a výběrové portfolio

Rodiče jsou pozváni k tvorbě výběrového i diagnostického portfolio dítěte. V průběhu celého roku pedagogický tým diagnostikuje a vyhodnocuje pokroky jednotlivých dětí. (více v kapitole 4.3 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování)

Informování o možnostech spolupráce s odborníky, o přechodu na ZŠ

Škola informuje zákonné zástupce o možnostech spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky - pravidelně spolupracujeme se speciální pedagožkou Bc. Lenkou Kocumovou.

Škola také podporuje informovanost zákonných zástupců o podmínkách plynulého přechodu dítěte z mateřské do základní školy na osobní schůzce.

Zákonní zástupci jsou seznámeni s možností podávat návrhy a připomínky, které společně řešíme buď na společných nebo individuálních schůzkách.

3.3 Organizace vzdělávání

Třídy Školka A, B jsou věkově heterogenní pro děti 3-6 (7) let, třída Jesle je věkově homogenní (2-4 roky). Pokud dítě k 1. 9. nedovršilo 3 let a rodič má zájem o docházku, je dítěti doporučena třída Jesle, ve které se více učí samostatnosti, sebeobsluže apod., aby pro něj byl následný start ve třídě pro děti od tří let snazší.

Režim dne je dostatečně flexibilní a díky prostoru, pomůckám, které jsou k dispozici, a dostatečnému počtu ped. pracovníků je možné reagovat na momentální rozpoložení skupiny a potřeby jednotlivce.

Děti mají možnost každodenního pohybu a podpory zdravého pohybu v našich tělocvičnách nebo při aktivitách venku. Pohybové aktivity, tělocvik (někdy s prvky jógy) jsou zařazovány do programu každý den, jednou týdně probíhá ve všech třídách tzv. velký tělocvik. Pohyb je realizován formou metodiky PlayWisely a pohybových her a činností.

Děti mají dostatek prostoru a času na spontánní hru a rozvoj své fantazie, jsou podporovány v kreativě, samostatnosti, odvaze i kritickém myšlení. Jsou jim dále nabízeny činnosti individuální (např. práce s pomůckami, tvoření) kooperativní, skupinové i hromadné.

Vzdělávání probíhá během celého pobytu dítěte v MŠ (během elipsy, během práce s pomůckami, práce s kartami PlayWisely, během pobytu venku, během skupinových aktivit, jako jsou např. předškolácké chvíle, i během odpoledních nabízených aktivit, tzv. kroužků). Spontánní a nepřímo řízené činnosti převažují nad řízenými činnostmi.

Zároveň jsou v MŠ určena určitá pravidla, která jsou všemi ideálně dodržována. Na tvorbě i dodržování pravidel se podílejí nejen pedagogičtí pracovníci, ale i děti a jejich rodiče.

Příirozeně tak vzniká potřeba určitého řádu, ve kterém je prostor pro vlastní názor a kreativitu.

Dbáme na soukromí dětí, pokud někdo potřebuje použít záchod sám, je mu to umožněno, pokud se dítě potřebuje uchýlit do soukromí, má možnost odpočinku v klidném koutku.

Denní program je vždy přizpůsobován možnostem a aktuálním potřebám dětí a jejich věku. Je brán ohled na adaptaci. Činnosti jsou dětem nabízeny, děti jsou motivovány. Pokud i přesto o činnost nejeví zájem, nejsou nijak nuceny – je jim ponechán dostatek času. Základem pro individuální či skupinovou práci s didaktickým materiálem je připravené prostředí, které připravuje učitel a z něhož si dítě volí činnost. Část připravených aktivit souvisí s probíranými tématy. Probíhají také tzv. rodičovské elipsy, kde děti se svými rodiči představují svůj společný koníček nebo rodič své povolání.

Během dne zařazujeme pravidelné relaxační chvílky (např. krátká relaxace při elipse, Pozdrav slunci, odpočinek po obědě).

Pobyt venku není určený jen ke spontánním aktivitám, vzdělávací nabídku realizujeme i mimo školu.

Dostatečné množství pedagogického personálu zajišťuje individuální přístup a podporu dětí. Učitelé jsou zaměřeni na pozorování dětí, motivaci dětí a jejich podporu.

3.3.1 Specifika třídy Jesle

Děti ve věku 2-4 roky se vzdělávají ve třídě Jesle, která je pro ně uzpůsobená jak vzdělávací nabídkou, ergonomicky, tak personálně. Během dopoledne připadá na jednu učitelku nejvíce šest dětí (maximální počet je dvanáct dětí, během dopoledne jsou tedy ve třídě dvě učitelky, v případě adaptačního období dle potřeby i tři). Odpolední kapacita je šest dětí, kterým se věnuje jedna učitelka.

Děti ve třídě Jesle mají přizpůsobený denní režim, např. dříve obědvají a čas odpočinku je delší než ve třídách Školky. V koupelně jsou pro děti připraveny nočníky a pokud ještě používají plenky, mají je připraveny v boxu na koupelnové polici. K dispozici je též přebalovací pult a samozřejmě je možné dítě v případě potřeby osprchovat.

Vzdělávací nabídka je též přizpůsobena, více dbáme na konkrétní zkušenost před abstraktním pojmenováním, zaměřujeme se na trénink jemné a hrubé motoriky, sledujeme rozvoj samostatné či paralelní hry ve hru kooperativní. Velmi dbáme na rozvoj sebeobsluhy a sociálních dovedností.

Velký důraz klademe na to, aby se děti v Jeslích cítily bezpečně, jistě, věděly, že se mohou s důvěrou obrátit na učitelku, a aby adaptace byly velmi pozvolné a přizpůsobené individuálně každému dítěti.

3.3.2 Specifika tříd Školka A, B

Ve třídách A a B se vzájemnou prostupností pracují s dětmi dopoledne 2-3 pedagogové (učitelé, příp. asistenti, 1 z nich bývá většinou rodilý mluvčí anglického jazyka nebo certifikovaný lektor anglického jazyka). V případě nemocnosti mohou volná místa využívat na základě rezervace v rezervačním systému děti z obou tříd, tedy i děti ze třídy A mohou využívat volná místa ve třídě B a naopak.

Odpoledne je provoz tříd A, B sloučen do jedné, s maximální kapacitou 24 dětí a s dětmi je 1-2 učitelé (dle počtu dětí) a ve třídě Jesle je 6 dětí. Vždy garantujeme maximální počet 10-12 dětí (Školka) nebo 4-6 dětí (Jesle) na 1 učitele.

3.4 Životospráva

3.4.1 Strava a pitný režim

Celodenní strava je do MŠ dodávána společností Ekolandia, která zajišťuje plnohodnotnou stravu dle požadavků spotřebního koše. Touto společností je zajišťována v průběhu dne oběd a 2x svačina. Uchovávání potravin je zajištěno dle norem hospodářkou MŠ.

Pitný režim je zajištěn v průběhu celého dne, pro děti je připravena čistá voda a neslazený ovocný čaj, a to i ve chvíli, kdy jdou děti ven - učitelé s sebou nosí lahev a pro každé dítě kelímek. V rámci připraveného prostředí se děti mohou samy obsloužit v průběhu celého dne - nádobí a nábytek je přizpůsoben výškové úrovni dětí. Ve třídách A a B mají děti svou vlastní skleničku, kterou si dávají vždy na své osobní, vyhrazené místo označené svým jménem. Ve třídě Jesle děti odkládají použitou skleničku na ták a pro další pití si berou čistou.

V rámci svačin se děti obsluhují samostatně, samy si jídlo dávají talíř, mohou si přidat. Učí se tak odhadnout množství jídla a pití, které snědí. Ve třídě A a B jim pomáhá číslo na kartičce umístěné u servírovaného jídla. Děti se tak učí odhadovat, počítat, rozdělovat a dobře hospodařit s připraveným jídlem. Ve třídě Jesle mají děti připravený počet kousků ovoce uprostřed stolu, poté si mohou přidat.

Při obědech si děti mohou přidat a zároveň servírované jídlo odmítnout, do jídla nejsou nuceny, ale jsou aktivně motivovány k ochutnání, přivonění si k jídlu apod. Děti po sobě vše uklízí, odnášejí špinavé nádoby a zbytky jídla vhodí do nádoby. Mají k dispozici smeták, smetáček a lopatku, mop a další pomůcky určené na utírání stolů a úklid.

Mezi svačinami a obědem je vždy cca 2 - 2,5 hod. interval.

3.4.2 Pobyt venku

V denním režimu je zahrnut každodenní pobyt venku, v rámci kterého též probíhá vzdělávání, a to v dopoledním i odpoledním bloku. Pravidelně sledujeme vývoj počasí, povětrnostních podmínek, smogovou situaci a teploty.

MŠ nedisponuje vlastním pozemkem se hřištěm, pro venkovní aktivity využíváme volných a bezpečných prostranství v okolí: lesní hřiště, dětská hřiště s herními prvky a venkovní hřiště pro míčové hry. Děti tak mají zajištěno rozmanité venkovní prostředí.

Děti bývají venku každý den po maximální možnou dobu. Pobyt venku je řešen formou procházky po okolí, především v přílehlém lese, návštěvou okolních hřišť nebo aktivitami, jako jsou míčové hry, stezky s úkoly, hledání přírodních materiálů pro výtvarné činnosti, poznávání okolí - života ve městě i v přírodě. Pobyt venku může být omezen nebo zcela vynechán v případě, že to nedovolují povětrnostní podmínky, inverze, horké počasí apod.

V takovém případě jsou k dispozici dvě funkčně vybavené tělocvičny a další cvičební sál. Tyto prostory jsou využívány k pravidelným pohybovým aktivitám, které vycházejí z metodiky PlayWisely. Zároveň jsou prostory vybaveny moderními pomůckami, které dětem pomáhají při osvojování hrubé motoriky, zdravého a pravidelného pohybu. Podporujeme spontánní pohyb dětí, pestrost pohybu, střídání činností.

3.4.3 Odpočinek

Třída Jesle:

Ve třídě nejmenších dětí je kapacita pro odpolední program šest dětí. Děti jsou uloženy na matrace se svým ložním prádlem. Děti se převlékají na postýlkách, pokud je třeba, tak s dopomocí. Poté jdou na toaletu a následuje tzv. spinkací básnička a čtení pohádky,

případně poslech relaxační hudby. Odpočinkový režim je uzpůsobován časově vzhledem k potřebám jednotlivých dětí.

Pokud některé z dětí odpočívat nechce nebo nepotřebuje, jsou voleny tiché a klidové aktivity. Ve 14:30 jsou dosud spící děti jemně probuzeny a za zvuků tzv. vstávací písničky vstávají. Poté jdou na toaletu a vrací se zpět, aby se převlékly a uklidily své lůžko. Během dne si děti mohou odpočinout na koberci s polštáři u dětské knihovničky.

Třídy A a B:

Režim odpočinku je koncipován tak, že mladší děti s větší potřebou spánku nebo odpočinku jsou ukládány v relaxační místnosti a mají možnost nerušeně odpočívat a usnout. Je jim předčítána pohádka nebo jsou využívány relaxační techniky např. dýchací techniky před usnutím nebo poslech relaxační hudby. Děti, které mají menší potřebu spánku, mají možnost odpočívat při poslechu relaxační hudby nebo čtení pohádky, následně jsou voleny klidové činnosti, jako je prohlížení knih nebo tiché činnosti v klidovém koutku, případně se s učitelkou přesouvají do třídy.

Děti s povinnou předškolní docházkou odpočívají dle svých potřeb v zadní třídě a mají také možnost zvolit si klidové aktivity.

Odpočinkový režim je také uzpůsobován časově vzhledem k potřebám dětí. V průběhu dne mají děti k dispozici klidové zóny, kde je možné si odpočinout, lehnout (domeček s polštáři, klidový koutek).

3.5 Věcné podmínky

Kromě tříd jsou součástí prostor dvě tělocvičny a relaxační místnost o celkové ploše 143m². Tělocvičny jsou kvalitně, moderně vybaveny a pravidelně využívány. Děti mají k dispozici v umývárně toalety s umyvadly, pro nejmenší jsou připraveny nočníky a přebalovací pult. Vedle umývárny se nachází sprcha.

K zajištění teplotních norem je budova vybavena klimatizací a větráním, její používání se přesně řídí předepsanými hodnotami.

3.5.1 Připravené prostředí dle Montessori a RVP PV

Prostředí tříd mateřské školy je logicky strukturované a umožňuje rozmanité typy činností dětí. Třídy jsou rozděleny dle Montessori oblastí a dle principu připraveného prostředí:

- smyslová výchova
- jazyková výchova
- matematika

- praktický život
- případně kosmická výchova

a další koutky, aby dítě mělo k dispozici vše pro svůj rozvoj ve všech oblastech dle RVP PV

- zookoutek
- výtvarný koutek
- hudební koutek
- relaxační koutek pro prohlížení knih

Třidy A a B jsou uspořádány podle připraveného prostředí Montessori, pomůcky jsou dostupné v otevřených policích, z nichž si děti volí činnosti dle svého zájmu.

Dominantou tříd jsou elipsy na podlaze, na kterých se ráno děti setkávají s učiteli ke sdílení postřehů k tématu.

Třída Jesle je také uspořádána dle připraveného prostředí Montessori s dalšími didaktickými pomůckami a hračkami.

Úložné prostory na pomůcky jsou ve všech třídách výškově přizpůsobeny tak, aby děti pohodlně zvládaly s pomůckami manipulovat. Každá pomůcka má své určené místo a správné uložení pomůcky zajišťují fotografie jednotlivých pomůcek umístěné přímo na úložných policích.

Pomůcky jsou připraveny vždy v odpovídajícím množství a jsou voleny rozmanitě, tak aby se zajistila možnost výběru aktivity pro každé dítě. Pedagogové pravidelně pomůcky obměňují v závislosti na probíraných tematických celcích a potřebách dětí. Dbáme na potřeby dětí zajištěním přiměřeného množství podnětů, prostředí nepřehlcojeme, což je zároveň v souladu s Montessori principem.

Sedací nábytek jako jsou židle a stoly odpovídají výškovým požadavkům dětí a jsou výškově nastavitelné. Třídy jsou také vybaveny výškově odpovídajícím nábytkem na ukládání nádobí. Děti tak mají možnost trénovat sebeobsluhu i v oblasti stolování, kdy si samy mohou vzít potřebné nádobí, obsloužit se při jídle a zároveň vše pohodlně uklidit.

V prostorách šaten jsou vystavovány práce dětí. Dále jsou práce pravidelně vystavovány v prostorách chodeb, kde rodiče procházejí při předávání dětí. Dětské práce jsou také dokumentovány a sdíleny s rodiči přes aplikaci Twigsee.

4. Charakteristika vzdělávacího programu

4.1 Vize a cíle vzdělávacího programu

Všestranný rozvoj osobnosti

V předškolním věku je nejdůležitější, aby rozvoj dítěte probíhal všestranně. Proto rozvíjíme osobnost dítěte po stránce fyzické, psychické a sociální. Nikdo neví, čemu se dítě jednou bude chtít věnovat a je tedy zásadní připravit jej po všech stránkách, aby se svému cíli mohlo jednou věnovat a být přínosem pro celou společnost.

Kromě výše zmíněné všestrannosti a dostatku pohybu je pro nás zásadní vést děti ke zdravému životnímu stylu, ke vzájemnému respektu a budovat vztahy mezi dětmi. Učitel by měl být pro děti příkladem ve všech zmíněných oblastech. Naši učitelé pracují na svém odborném i osobnostním rozvoji, věnují se sportu a zdravému životnímu stylu ve svém osobním životě. Důležité je pro nás vybudovat v dětech ekologické cítění, lásku k domovu a přírodě. Spíše než na soutěživost a konzum dnešní doby se zaměřujeme na spolupráci, smysluplnost a vnitřní naplnění.

Propojení PlayWisely, Montessori a pohybu

Toto vše nám umožňuje propojení flexibilních integrovaných bloků s PlayWisely výukovým programem, Montessori pedagogikou a dostatečnou mírou pohybu. Důležitá je tedy oblast pohybová, poznávací, sociální, ale i umělecká – hudební, výtvarná, dramatická. Vše rozvíjíme v bezpečném prostředí, které budujeme společně s dětmi.

PlayWisely® je ucelený, vědecky podložený a současně zábavný způsob hraní, který využívá přirozené schopnosti učení a pohybu dítěte od narození až do předškolního věku.

PlayWisely® rozvíjí u dětí zejména zrakové a jazykové dovednosti – řeč, hlas a sluch a schopnosti spojené s učením se – pozornost, poznávání a paměť. Dále se metoda zaměřuje na rozvoj pohybových dovedností – hrubou a jemnou motoriku, vizuomotoriku, koordinaci pohybů, orientaci v prostoru, rovnováhu atd. a to vše v souladu s psychomotorickým vývojem dítěte. Základem PlayWisely® programu je sada speciálních výukových karet, které jsou variací obrázků, zvuků, slov, čísel, barev, velikostí a tvarů. Ve spojení s metodou orientace ve směrech® tvoří ojedinělý balíček aktivit přinášejících dětem radost z pohybu, poznávání a učení se.

Učitel jako průvodce

Učitel je průvodcem, který umožňuje dětem rozvíjet se přirozeně, vlastním tempem a nabízí dětem činnosti. Důvěřujeme dětem, jejich schopnosti učit se a jejich kognitivnímu,

pohybovému a společenskému vývoji. Rozvíjíme schopnost učit se tím, že dětem ukazujeme, že proces učení je příjemný a ukazujeme jim cestu, jak se učit. Sledujeme vývoj v oblasti pedagogiky a vývojové psychologie.

Respektující komunikace všemi směry

Oporou pro respektující komunikaci je koncept Respektovat a být respektován Společnosti pro mozkově kompatibilní vzdělávání. Směřujeme k vytvoření podmínek pro rozvoj dětí ve svobodné a tvořivé bytosti. Rozvíjíme sebedůvěru dětí. Pracujeme s emocemi a jejich důležitostmi, učíme děti, jakým způsobem emoce bezpečně vyjadřovat. Jsme ve vztahu k dětem pozitivní.

Klíma a bezpečné prostředí

Celkové klíma MŠ PlayWisely je budováno na slušnosti, zdvořilosti a vzájemné úctě mezi dítětem a pedagogem, mezi školou a rodinou i mezi zaměstnanci navzájem. Je pro nás důležité, aby se rodinní příslušníci dětí aktivně účastnili dění v MŠ. Je důležité budovat důvěru mezi rodiči a učiteli, pokud rodič škole důvěřuje, pobyt v MŠ je pro dítě daleko větším přínosem. Komunikujeme a konzultujeme permanentně s rodiči pokroky jejich dětí a výchovné otázky.

Je zakázáno používat vůči dítěti nepřiměřený výchovný prostředek nebo omezení anebo takové výchovné prostředky, které se dotýkají důstojnosti dítěte nebo které jakkoli ohrožují jeho zdraví, tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj.

Podpora individualizace

Školní vzdělávací program MŠ PlayWisely maximálně podporuje individuální rozvojové možnosti dětí a umožňuje tak každému dítěti dospět v době, kdy opouští MŠ, k optimální úrovni osobního rozvoje a učení.

Naší snahou je, aby dítě ukončilo období předškolního vzdělávání jako jedinečná a relativně samostatná osobnost, schopná zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, nároky života, které jsou na ně běžně kladeny, i ty, které ho v budoucnu očekávají. Podporujeme děti při získávání důležitých kompetencí, které jsou důležité pro vstup do dalšího vzdělávání. Snažíme se vytvořit pevné základy pro budoucí vzdělávání, sport a život obecně.

4.2 Vzdělávací strategie

Vzdělávací strategie představují základní pilíř efektivního předškolního vzdělávání, neboť určují, jakým způsobem budou naplňovány očekávané výsledky učení a jak budou děti podporovány v jejich rozvoji.

Úspěšné vzdělávací strategie v tomto období musí být založeny na hlubokém porozumění vývojovým potřebám dětí a musí být uzpůsobeny tak, aby podporovaly jejich celkový rozvoj. Jde o všechny cesty, formy, metody, kterými umožňujeme dětem dosahovat očekávaných výsledků učení klíčových kompetencí a vzdělávacích oblastí.

V našem ŠVP jsou vzdělávací strategie navrženy tak, aby vytvářely podnětné a bezpečné prostředí, které podporuje aktivní učení, zvědavost a spolupráci dětí. Jsou založeny na principech individualizace, diferenciaci, inkluze a interakce, které umožňují každému dítěti rozvíjet své schopnosti a dovednosti v maximálním možném rozsahu.

Vzdělávací strategie zahrnují využívání prožitkového, kooperativního, situačního a sociálního učení:

Prožitkové učení dětem umožňuje osvojovat si poznatky prostřednictvím přímých zážitků v autentických či životem inspirovaných situacích. Podněcuje jejich zvědavost, aktivitu a osobní zapojení.

Kooperativní učení je založeno na spolupráci mezi dětmi. Vytváří prostor pro uplatnění individuálních schopností a podporuje jejich rozvoj v souladu s osobními dispozicemi každého dítěte. Je potřeba si vždy vědomě definovat, zda jde opravdu o kooperativní učení, nikoliv skupinovou práci.

Situační učení využívá konkrétní, reálné situace k lepšímu porozumění světu a dění kolem nás.

Sociální učení představuje klíčový nástroj socializace. Děti si jím osvojují komplexní způsoby chování a jednání prostřednictvím napodobování, identifikace a sociálního posilování.

V naší škole využíváme různé organizační formy vzdělávání – individuální, skupinovou i hromadnou.

Hromadná forma se uplatňuje nejčastěji například při společných činnostech při elipse, přičemž se zároveň snažíme zapojovat i další formy a strategie práce s dětmi.

Výuka založená na principech kooperativního učení patří mezi klíčové vzdělávací strategie, které podporují komplexní rozvoj dítěte a připravují ho na další vzdělávací etapy.

Prostřednictvím těchto přístupů naplňujeme naše vzdělávací cíle a poskytujeme dětem kvalitní a podnětné předškolní vzdělávání.

Východiskem pro volbu konkrétních vzdělávacích strategií jsou informace o dětech získané pedagogickým diagnostikováním a zároveň koncept konstruktivismu. Učení dítěte je nejefektivnější, když si dítě své poznání vytváří na základě vlastní zkušenosti, prožitku. Učitel se v této chvíli stává průvodcem. Snažíme se být průvodci v kterékoliv chvíli běžného dne v mateřské škole.

S konceptem konstruktivismu souvisí model třífázového učení, který zařazujeme nejen do společného plánování a vyhodnocování s dětmi:

1. **Evokace** - vtahujeme děti do tématu, zjišťujeme, co již ví, co se chtějí dozvědět a co by chtěly zažít. Myšlenky ve spolupráci s dětmi zapisujeme nebo jinak graficky zpracováváme. Zapojujeme tak děti do plánování.
2. **Uvědomění významu** - přinášíme takovou vzdělávací nabídku, díky níž se děti posouvají a zároveň mohou získat odpovědi na otázky, se kterými přišly v úvodu.
3. **Reflexe** - prostor pro individuální i skupinovou reflexi. Děti vyhodnocují výsledky a proces svého učení

Vzdělávací strategie v MŠ a jeslích PlayWisely:

Spontánní činnosti a hra společně s nepřímo řízenými činnostmi převažují nad činnostmi řízenými.

Spontánní činnosti a volná hra

Hra je přirozená aktivita dítěte a základní způsob jeho učení. Prostřednictvím hry dítě objevuje svět, rozvíjí své schopnosti a naplňuje principy individualizovaného vzdělávání. Volná hra je ideální chvílí pro pedagogické diagnostikování, učitel do hry nevstupuje, ale zodpovídá za to, že v prostředí MŠ je dostatek podnětů pro volnou hru.

“Volná hra je ve vývoji dítěte předškolního věku klíčová, ničím nezastupitelná. Je nejdůležitější činností z pohledu učení.” Eva Koželuhová

Námětové hry – spontánní hry v připraveném prostředí umožňují dětem rozvíjet představivost, kreativitu i sociální dovednosti prostřednictvím společného hraní a interakce s vrstevníky.

Spontánní učení je celoživotní proces, který v mateřské škole přirozeně probíhá zejména prostřednictvím hry a běžných každodenních situací. Podporujeme spontánní učení připraveným podnětným prostředím.

Vzdělávací činnosti nepřímo řízené

Učitel dává dětem rozmanitou nabídku činností, které souvisejí s tématem. Činnosti probíhají bez přímého vedení učitelů, avšak na základě jejich promyšlené přípravy prostředí a podnětů. Vycházíme z toho, aby děti mohly pracovat samostatně, spolupracovat, volit si vlastní postup řešení a aby měly k dispozici pomůcky a materiál. Strategie vycházejí z principů kooperačního, situačního, prožitkového a sociálního učení, např.:

- Algoritmizace (např. hra na programátora, bludiště, postupy)
- Badatelské činnosti
- Brainstorming
- Budování komunity
- Diskuze nad dějem
- Dramatizace / simulace
- Formativní hodnocení
- Hledání vlastního řešení
- Hra
- Hry venku
- Kladení otázek
- Komunikační hry
- Kooperativní učení kooperativní hry)
- Manipulativní činnosti
- Návštěvy kulturních institucí (divadlo, galerie, knihovna)
- Pohybové hry
- Poslech četby / předčítání
- Pozorování a experimentování
- Praktické dovednosti (péče o prostředí, běžné činnosti)
- Práce s digitálními nástroji
- Práce s ilustracemi
- Práce s Montessori pomůckami
- Práce s portfoliem
- Práce s příběhem
- Práce s telefonem / počítačem (základní digitální činnosti)
- Práce s chybou
- Pracovní činnosti
- Prohlížení knih, zjišťování informací
- Prožitkové učení
- Prožitek z hudebních, výtvarných a dramatických činností
- Připravené prostředí (Montessori)
- Recyklace a třídění odpadu
- Reflexe

- Relaxační aktivity
- Sociální učení
- Společná hra s pravidly
- Spolupráce s rodiči / komunitou
- Situační učení
- Tvořivé dílny (např. s rodiči)
- Tvoření vlastních příběhů
- Využití aktuálního dění / tematická práce
- Vyprávění / převyprávění
- Řízený rozhovor a kladení otázek

Řízené činnosti

Aktivity probíhající pod přímým vedením učitele a děti jsou vhodně motivovány. Řízená činnost se objevuje během ranních elips, během pobytu v tělocvičně či jindy během dne.

- Řízené rozhovory – metoda umožňující pedagogům cíleně rozvíjet komunikační dovednosti dětí, podporovat jejich schopnost vyjadřovat myšlenky, pocity a názory. Řídíme se zásadami efektivní komunikace. Děti jsou vnímány jako partneři při řešení problémů, uzavírání dohod a vytváření pravidel.
- Reflexe nálady, výsledku, procesu učení
- Demonstrace činnosti - tzv. Montessori ukázka
- Vycházka
- Společná hra s pravidly
- Práce s kartami PlayWisely, speciální programy – *Persona Dolls, Elkonin*, které cíleně podporují rozvoj poznávacích, sociálních a emočních kompetencí dětí.

4.2.1 Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Klíčová kompetence k učení - dítě objevuje a poznává svět kolem sebe, vyhodnocuje svoje pokroky v učení a rozvíjí své kritické myšlení.	
Očekávaný výsledek učení	Strategie, metody
Při učení využívá strategie pokusu a omylu	<p>Pozorování a experimentování – dítě samo zkouší, hledá postup, ověřuje výsledek.</p> <p>Pracovní činnosti (stříhání, lepení, modelování...) – musí přijít na to, „jak to udělat“, včetně opravování chyb.</p> <p>Dramatizace / simulace – možnost zkusit si různé řešení situace, improvizovat.</p> <p>Společná hra s pravidly – dítě pokusem zjišťuje, co funguje a co vede k výsledku.</p> <p>Práce s digitálními nástroji – okamžitá zpětná vazba, možnost opakování a úpravy.</p> <p>Kooperační učení – dítě v týmu hledá řešení, zkouší různé postupy.</p> <p>Situační učení – učení v reálných životních situacích (rozlitá voda → jak uklidit?).</p> <p>Hra</p>
Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost	<p>Demonstrace činnosti – Montessori ukázka – jasný, přehledný model práce vede k delšímu soustředění.</p> <p>Pracovní činnosti – stříhání, lepení, stavění, kreslení vyžadují trpělivost a dokončení úkolu.</p> <p>Relaxační aktivity – posilují schopnost zklidnit se, regulovat své chování, připravit se na cílenou činnost.</p> <p>Prožitkové učení – dítě je emočně zapojeno, což zvyšuje hloubku pozornosti.</p> <p>Sociální učení – pozornost na druhé (modely chování, napodobování), čekání na svůj prostor.</p> <p>Kooperační učení – soustředění na společný cíl, role, dodržování postupu.</p> <p>Práce s kartami PlayWisely – úkoly na pozornost, koncentraci, paměť.</p> <p>Práce s pomůckami PlayWisely</p> <p>Poslech četby a práce s ilustracemi – udržení pozornosti na příběhu či obsahu.</p> <p>Řízené rozhovory – cílené naslouchání, reagování, čekání na svůj prostor.</p>
Projevuje přirozený zájem o	<p>Prožitkové učení – zážitek vyvolává zvědavost a chuť ptát se, zkoumat, tvořit.</p>

<p>učení a svět, který ho obklopuje</p>	<p>Situační učení – dítě poznává význam učení v konkrétních událostech (na hřišti, v obchodě, při péči o zvíře). Kooperační učení – sdílení objevů, nadšení z práce v týmu motivuje dál. Pozorování a experimentování – děti přirozeně táhne zjišťovat „proč a jak“. Prohlížení knih, zjišťování informací – uspokojuje zvědavost, rozšiřuje témata zájmu. Vycházka – objevování světa v přirozeném prostředí (příroda, okolí MŠ). Práce s digitálními nástroji – interaktivní a atraktivní forma objevování. Prožitek z hudebních, výtvarných a dramatických činností – dítě si vybírá, zkouší, tvoří, ptá se. Speciální programy (Persona Dolls, Elkonin) – poutavé, motivační, podněcují otázky a diskusi. Brainstorming</p>
<p>Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích</p>	<p>Situační učení – přímo v reálném prostředí (např. na vycházce určování bezpečné cesty, při vaření odměřování). Sociální učení – děti se učí nápodobou, opakováním, podle vzoru dospělého i vrstevníků. Kooperační učení – uplatňují znalosti při společném úkolu (např. stavba, třídní projekt) Praktické dovednosti (prostírání, úklid hraček, péče o prostředí) – využití naučených postupů v reálném chodu dne. Pracovní činnosti – přenášení poznatků: jak držet nůžky, míchat barvu, postupovat krok po kroku. Demonstrační ukázka (Montessori) – nácvik postupů, které dítě opakuje v praxi. Portfolia, reflexe, formativní hodnocení – uvědomění si, co jsem se naučil a jak to použiji. Společná hra s pravidly – aplikace pravidel, navrhování řešení, zkušenosti z předchozích her. Dramatizace – přenášení sociálních a komunikačních dovedností do skutečných situací.</p>

Klíčová kompetence komunikativní – dítě vyjádří své myšlenky, prožitky a zkušenosti. Komunikuje v běžných situacích s dětmi a dospělými. Projevuje se kultivovaně, v souladu s pravidly komunikace.	
Očekávaný výsledek učení	Strategie, metody
Vyjadřuje se různými způsoby	<p>Brainstorming – děti spontánně navrhnou nápady, hledají různá řešení a sdílí své myšlenky s ostatními.</p> <p>Dramatizace – děti vyjadřují myšlenky, pocity a příběhy prostřednictvím řeči, pohybu, mimiky a rolí.</p> <p>Komunikační hry – rozvíjejí slovní zásobu, vyjadřování, schopnost popsat, vyprávět či klást otázky.</p> <p>Pracovní činnosti – možnost vyjádřit nápad či emoci výtvarnou a konstrukční tvorbou (kresbou, modelováním, koláží).</p> <p>Prožitek z hudebních, výtvarných a dramatických činností – děti se přirozeně vyjadřují zpěvem, rytmem, tancem, kresbou či hrou na nástroj.</p> <p>Práce s ilustracemi – popisují, co vidí, domýšlejí příběh, interpretují obrázek vlastními slovy.</p> <p>Poslech četby – následně převypráví, vyjádří dojmy, kreslí nebo dramatizují část příběhu.</p> <p>Řízené rozhovory – učí děti sdělovat názory, pocity a myšlenky, naslouchat i reagovat.</p> <p>Kooperativní učení – domlouvají se ve skupině, prezentují svou práci, vysvětlují ostatním své nápady.</p> <p>Situační učení – vyjadřují se v konkrétní životní situaci (požádat o pomoc, popsat problém, navrhnout řešení).</p> <p>Sociální učení – učí se verbálním i neverbálním způsobům vyjadřování pozorováním, nápodobou a opakováním.</p> <p>Práce s digitálními nástroji – vyjadřují se pomocí fotografie, zvukových nahrávek.</p>
Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či skupiny	<p>Řízené rozhovory – děti sdílejí své zážitky, mluví o tom, co vytvořily, co je baví a co se naučily.</p> <p>Komunikační hry – učí děti popisovat, vyprávět, klást otázky a reagovat na ostatní.</p> <p>Kooperativní učení – prezentují společnou práci, domlouvají se, kdo a jak výsledek představí ostatním.</p> <p>Dramatizace – děti mohou své zážitky nebo výsledky práce vyjádřit scénkou, rolí či krátkým vystoupením.</p> <p>Prožitek z hudebních, výtvarných a dramatických činností – předvádějí písně, tanečky, výtvarné výrobky či divadelní výstupy.</p> <p>Práce s portfoliem, reflexe, formativní hodnocení – ukazují své obrázky, fotografie, výrobky, popisují vlastní pokrok a co se naučily.</p> <p>Práce s digitálními nástroji – prezentují fotografie, nahrávky či</p>

	<p>krátká videa své práce nebo skupinového projektu.</p> <p>Práce s ilustracemi – pomocí obrázků převypráví, co dělaly, nebo popíše výsledek projektu.</p> <p>Situační učení – přirozené prezentování v běžných situacích (ukázat ostatním nový objev, představit hotový výrobek, vysvětlit postup hry).</p> <p>Sociální učení – učí se vystupovat před skupinou podle vzoru učitele i vrstevníků, získávají jistotu při prezentaci.</p> <p>Brainstorming – děti spontánně navrhnou nápady, hledají různá řešení a sdílí své myšlenky s ostatními.</p> <p>Persona Dolls - sdílí s panenkou svoje zkušenosti a nápady</p>
Klade otázky a hledá na ně odpovědi	<p>Pozorování a experimentování – děti zkoumají jevy, ptají se „proč“ a ověřují si odpovědi pokusem.</p> <p>Prohlížení knih, zjišťování informací – hledají odpovědi v obrázkových i encyklopedických knihách.</p> <p>Práce s digitálními nástroji – pokládají otázky a hledají odpovědi pomocí interaktivních knih, aplikací nebo fotografií.</p> <p>Řízené rozhovory – učí se formulovat otázky, vyjadřovat, co potřebují vědět, žádat vysvětlení.</p> <p>Brainstorming – společně hledají nápady, řešení i možné odpovědi na vlastní otázky.</p> <p>Kooperativní učení – ptají se vrstevníků, sdílejí nápady a společně přicházejí na řešení.</p> <p>Situační učení – otázky vycházejí z konkrétní situace (co se stane, když...? proč to nefunguje?).</p> <p>Prožitkové učení – skutečný zážitek vyvolává zvědavost, otázky a chuť hledat vysvětlení.</p> <p>Sociální učení – inspirují se u dospělých i dětí, napodobují způsoby kladení otázek a hledání odpovědí.</p> <p>Portfolia a reflexe – děti se vzájemně ptají, jak se jim dařilo, co už umí a co potřebují zjistit.</p>
Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává	<p>Prohlížení knih, zjišťování informací – děti používají knihy, obrázkové encyklopedie, časopisy a hledají v nich odpovědi.</p> <p>Práce s digitálními nástroji – využívají interaktivní knihy, Albi tužku, fotografie, krátká videa nebo aplikace k získávání informací.</p> <p>Pozorování a experimentování – zjišťují informace z vlastního pozorování, srovnávání, pokusů a přírodních jevů.</p> <p>Řízené rozhovory – učí se získávat informace od lidí kolem sebe (ptají se učitele, vrstevníků, rodičů).</p> <p>Práce s ilustracemi – vyvozují a ověřují informace z obrázků, symbolů a piktogramů.</p> <p>Situační učení – využívají informace z prostředí (dopravní značky, nápisy v okolí, značení v MŠ).</p> <p>Prožitek z hudebních, výtvarných a dramatických činností – čerpají informace z poslechu, pozorování a vlastní zkušenosti.</p>

	<p>Sociální učení – napodobují způsoby, jak ostatní získávají informace (ptaní se, prohlížení knih, vyhledávání obrázků).</p> <p>Portfolia a reflexe – vracejí se k fotografiím, kresbám, zápisům a využívají je jako zdroj informací o své činnosti.</p>
Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace	<p>Řízené rozhovory – děti se učí střídat v hovoru, sledovat, co říká druhý, reagovat a respektovat komunikační pravidla.</p> <p>Komunikační hry – trénují čekání na svůj prostor, naslouchání, odpovídání na otázky a reagování na spoluhráče.</p> <p>Společná hra s pravidly – respektují domluvené instrukce, poslouchají pokyny, dodržují pořadí.</p> <p>Kooperativní učení – naslouchají ostatním při plánování a společném řešení úkolu, přijímají názory druhých.</p> <p>Sociální učení – napodobují vzory zdvořilé komunikace u dospělých i dětí (nepřerušovat, čekat na odpověď, říct prosím/děkuji).</p> <p>Situační učení – v běžných situacích (spor, domluva při hře, prosba o pomoc) se učí naslouchat druhým a reagovat přiměřeně.</p> <p>Poslech četby – cvičí aktivní naslouchání, soustředění a reakci na obsah, otázky či dotazy k příběhu.</p> <p>Práce s ilustracemi – naslouchají, když jiný popisuje obrázek, a čekají na svůj prostor k vyjádření.</p> <p>Persona Dolls – při setkání s panenkou vyčká na slovo, neskáče do řeči</p> <p>Brainstorming – děti spontánně navrhnou nápady, hledají různá řešení a sdílí své myšlenky s ostatními.</p>

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti – Dítě se chová v souladu se základními pravidly soužití a myšlenkami udržitelného rozvoje.

Očekávaný výsledek učení	Strategie, metody
Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí	<p>Pozorování a experimentování – děti sledují rostliny, zvířata, změny v přírodě, pečují o ně a chápou jejich potřeby.</p> <p>Vycházka – pozorují přírodu v reálném prostředí, učí se chovat ohleduplně (nelámat větve, nerušit zvířata).</p> <p>Praktické dovednosti (péče o prostředí) – zalévání, úklid venkovní plochy, třídění odpadu, péče o třídní květiny.</p> <p>Práce s ilustracemi – rozpoznávání rostlin a zvířat, povídání o tom, proč je máme chránit.</p> <p>Prožitkové učení – přímý zážitek v přírodě, kontakt se zvířaty,</p>

	<p>zahradnické činnosti – podporují vztah a citlivost k přírodě. Situační učení – řešení konkrétních situací (co uděláme, když najdeme odpad v lese, kdy máme rybičkám nasypat krmění). Sociální učení – učí se podle vzoru dospělých i vrstevníků, jak se chovat k živým bytostem ohleduplně a s respektem. Pracovní činnosti – výroba krmítka, ptačích ozdob, výtvarné znázornění přírody, péče o školní zahradu. Práce s digitálními nástroji – fotografie a nahrávky z přírody, pozorování zvířat či rostlin pomocí lupy nebo aplikací. Prohlížení knih, zjišťování informací – encyklopedie o zvířatech a rostlinách pomáhají pochopit, proč je důležité přírodu chránit.</p>
<p>Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji</p>	<p>Situační učení – řeší reálné situace (co uděláme s odpadem, jak šetřit vodou, proč nezhasínat světlo), učí se volit zodpovědné chování. Praktické dovednosti (péče o prostředí) – třídění odpadu, úklid okolí, šetření materiálem, péče o želvu. Vycházka – pozorování přírody, respekt k živým bytostem, chování bez poškozování prostředí. Pozorování a experimentování – sledování přírodních jevů a jejich souvislostí (voda, světlo, růst rostlin), pochopení důsledků lidského chování. Prohlížení knih, zjišťování informací – hledání poučení o ochraně přírody, třídění odpadu, ekologickém chování. Sociální učení – napodobují ekologické chování dospělých a vrstevníků, učí se pravidlům chránícím prostředí. Kooperativní učení – společné projekty (péče o želvu, sběr papíru, výroba krmítka), učí se spolupracovat na prospěšné činnosti. Pracovní činnosti – tvoření z přírodnin, recyklace materiálu, výroba pomůcek z odpadového materiálu podporuje ohleduplnost a šetrnost. Prožitkové učení – přímé zážitky v přírodě, práce na zahradě, kontakt s rostlinami a zvířaty vedou k vnitřní motivaci chovat se ekologicky. Recyklace, třídění odpadu Budování komunity, spolupráce s rodiči</p>
<p>Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí</p>	<p>Situační učení – děti se rozhodují v běžných situacích (jak vyřešit spor, jak se zachovat v určité situaci) a nesou následky svého rozhodnutí. Společná hra s pravidly – přijímají odpovědnost za dodržování pravidel, férové chování a výsledky své volby. Kooperativní učení – jsou odpovědné za svůj úkol ve skupině a za to, jak ovlivní výsledek společné práce. Praktické dovednosti (péče o prostředí) – nesou zodpovědnost za svěřené úkoly (zalévání květin, úklid, péče o zvíře). Řízené rozhovory – pojmenovávají své chování, hledají řešení a mluví o důsledcích vlastních rozhodnutí.</p>

	<p>Sociální učení – učí se z příkladů ostatních, napodobují zodpovědné chování dospělých a vrstevníků.</p> <p>Dramatizace – zkouší role a situace, ve kterých volí řešení a nesou následky jako součást příběhu.</p> <p>Prožitkové učení – vlastní zážitek pomáhá dětem pochopit, že jejich volby mají dopad na ostatní i na prostředí.</p> <p>Práce s portfoliem a reflexe – hodnotí svou práci, své pokroky a uvažují, co se jim podařilo a co příště udělají jinak.</p>
Přispívá k fungování společenství v mateřské škole	<p>Kooperativní učení – děti společně pracují na úkolech, rozdělují si role a podílejí se na společném výsledku.</p> <p>Společná hra s pravidly – respektují pravidla, pomáhají udržet pořádek a férovost ve skupině.</p> <p>Praktické dovednosti (péče o prostředí) – podílejí se na úklidu, prostírání, třídění materiálu, pomáhají při chodu třídy.</p> <p>Situační učení – v běžných situacích (pomoc kamarádovi, dodržování pravidel, řešení konfliktů) se učí odpovědnému chování.</p> <p>Sociální učení – napodobují prosociální chování dospělých i vrstevníků, učí se spolupracovat a být ohleduplní.</p> <p>Řízené rozhovory – mluví o tom, jak mohou přispět k dobré atmosféře třídy, sdílejí nápady, hodnotí své chování.</p> <p>Prožitkové učení – sdílené zážitky (výlet, projekt, tvořivá dílna) posilují pocit sounáležitosti a zodpovědnosti.</p> <p>Pracovní činnosti – společná výroba, úpravy prostředí, výzdoba třídy – dítě vidí, že jeho práce má význam pro ostatní.</p>
Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých	<p>Společná hra s pravidly – děti se učí dodržovat domluvená pravidla, respektovat pořadí, čekat na svůj tah a chovat se férově.</p> <p>Kooperativní učení – respektují názory druhých, spolupracují, přijímají rozdělené role a společná rozhodnutí.</p> <p>Řízené rozhovory – pojmenovávají pravidla, mluví o tom, proč jsou důležitá, učí se prosociálnímu vyjadřování.</p> <p>Sociální učení – napodobují vzory respektujícího chování dospělých i vrstevníků (žádost, nabídka, omluva, dělení se).</p> <p>Situační učení – v reálných situacích (spor, nedorozumění, sdílení hraček) hledají řešení, která respektují druhé.</p> <p>Dramatizace – zkouší si role, ve kterých se učí respektovat pocity a práva ostatních.</p> <p>Prožitkové učení – společné zážitky posilují schopnost vnímat druhé, být ohleduplný a vstřícný.</p> <p>Praktické dovednosti (péče o prostředí) – dodržují pravidla společného prostoru, starají se o věci, které používají ostatní.</p>
Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat	<p>Řízené rozhovory – děti mluví o tom, co je fér a nefér, popisují své pocity a učí se říct, co jim vadí nebo co je zraňuje.</p> <p>Společná hra s pravidly – poznají, když někdo pravidla porušuje nebo ubližuje ostatním, a učí se na situaci vhodně reagovat.</p>

	<p>Situační učení – v reálných situacích (spor o hračku, vyloučení kamaráda ze hry) hledají spravedlivé řešení.</p> <p>Sociální učení – sledují, jak dospělí i děti řeší nespravedlivé situace, a napodobují vhodné strategie (slovní reakce, přivolání pomoci).</p> <p>Dramatizace – zkouší si role, ve kterých se setkají s nespravedlností, a hledají správné způsoby reakce.</p> <p>Kooperativní učení – učí se hájit svůj názor, přijímat i odlišné pohledy, podporovat slabší členy skupiny.</p> <p>Persona Dolls – modelové příběhy poukazují na nespravedlnost a vedou děti k empatii a spravedlivým řešením.</p> <p>Prožitkové učení – skutečný zážitek situaci zviditelní a dítě lépe chápe, jak reagovat ohleduplně a spravedlivě.</p>
--	---

Klíčová kompetence osobnostní a sociální – Dítě objevuje samo sebe, navazuje vztahy s ostatními.	
Očekávaný výsledek učení	Strategie
Odmítá nevhodné chování a jemu nepříjemné chování i komunikaci	<p>Řízené rozhovory – děti se učí pojmenovat, co je jim nepříjemné, říct „ne“, požádat o pomoc a chránit vlastní hranice.</p> <p>Situační učení – v běžných situacích (když jim někdo ubližuje, bere hračku, křičí na ně) trénují vhodné reakce.</p> <p>Sociální učení – sledují, jak dospělí řeší nevhodné chování a jak se zastat sebe i druhých, učí se napodobou.</p> <p>Společná hra s pravidly – učí se, že nikdo nesmí porušovat domluvená pravidla, být hrubý nebo ubližovat, a mohou to odmítnout.</p> <p>Dramatizace – hrají si na situace z běžného života (ubližování, posmívání, přetahování) a trénují bezpečnou a asertivní reakci.</p> <p>Kooperativní učení – posiluje sebejistotu, vzájemnou podporu a schopnost říct „tohle se mi nelíbí“ při spolupráci.</p> <p>Persona Dolls – příběhy a modelové situace ukazují, jak reagovat na nevhodné chování, posilují empatii a bezpečné chování.</p> <p>Prožitkové učení – vlastní zkušenost pomáhá k pochopení hranic, pocitů a vhodných forem reakce.</p>
Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého	<p>Praktické dovednosti (péče o prostředí) – děti žádají spolužáky nebo učitele o pomoc při úkolech, které nezvládnou samy (nesení tácu, úklid velkých věcí).</p> <p>Situační učení – děti se v reálných situacích učí rozpoznat, kdy pomoc potřebují (nemohou dosáhnout, nerozumí úkolu, mají konflikt) a říct si o ni.</p> <p>Řízené rozhovory – nacvičují slovní formulace žádosti o pomoc,</p>

	<p>učí se nebát požádat a mluvit o svých potřebách.</p> <p>Sociální učení – pozorují, jak ostatní prosí o pomoc a jak ji přijímají, napodobují zdvořilou a jasnou komunikaci.</p> <p>Kooperativní učení – při společné práci si děti navzájem pomáhají, radí si a učí se přijmout či vyhledat podporu.</p> <p>Společná hra s pravidly – když si neví rady s pravidlem či postupem, žádají o pomoc vrstevníky nebo dospělého.</p> <p>Dramatizace – modelové situace umožňují natrénovat bezpečnou a jasnou žádost o pomoc v různých situacích (ztráta, problém, strach).</p> <p>Prožitkové učení – vlastní zkušenost ukazuje, že říct si o pomoc je bezpečné a funguje, což posiluje důvěru i odvalu.</p> <p>Vedení portfolia - portfolio tvoříme společně s dětmi</p>
Pojmenuje vlastní silné stránky	<p>Práce s portfoliem - děti si prohlížejí své práce a na základě portfolia mohou pojmenovat, co jim jde</p> <p>Reflexe - při reflexi se zamýšlí a pojmenovává, co se povedlo</p> <p>Formativní hodnocení – díky formativnímu hodnocení se děti postupně učí vidět své silné stránky</p> <p>Řízené rozhovory – učí se mluvit o tom, co jim jde dobře, co zvládly samy a na co jsou pyšné.</p> <p>Kooperativní učení – děti slyší od vrstevníků uznání za vlastní práci, učí se vnímat, že jsou pro skupinu přínosem.</p> <p>Sociální učení – napodobují pozitivní sebehodnocení, učí se přijmout pochvalu a mluvit o svých dovednostech.</p> <p>Dramatizace – v rolích nebo při prezentaci práce se učí pojmenovat, co zvládly, jakou roli plnily a proč jim šla dobře.</p> <p>Prožitkové učení – zážitek úspěchu pomáhá dětem uvědomit si své schopnosti (zvládnutý úkol, pomoc kamarádovi, dokončený projekt).</p> <p>Pracovní činnosti – děti ukazují výrobek nebo výsledek své práce a popisují, co se jim povedlo a jakou dovednost použily.</p> <p>Speciální programy (Persona Dolls, Elkonin) – podporují sebedůvěru, učí děti rozpoznávat vlastní silné stránky a oceňovat je u druhých.</p>
Projevuje důvěru v sebe sama	<p>Práce s portfoliem, reflexe, formativní hodnocení – děti vidí vlastní pokroky, uvědomují si, co dokáží, a získávají víru ve své schopnosti.</p> <p>Prožitkové učení – úspěch z dokončené činnosti, zvládnutého úkolu nebo překonané překážky posiluje sebejistotu.</p> <p>Kooperativní učení – děti vnímají, že jejich práce je pro skupinu důležitá, umí pomoci druhým a jsou oceňovány.</p> <p>Sociální učení – napodobují jisté a klidné chování dospělých i vrstevníků, učí se zdravému sebeprosazení.</p> <p>Řízené rozhovory – učí se mluvit o svých schopnostech, říct „dokážu to“, „zvládnou to“, nebo si říct o podporu.</p> <p>Pracovní činnosti – samostatné zvládnutí úkolu (stříhání, stavění,</p>

	<p>dokončení výrobku) zvyšuje víru v sebe sama.</p> <p>Dramatizace – děti vystupují před ostatními, zkouší role a překonávají ostych, získávají odvahu se projevit.</p> <p>Společná hra s pravidly – zažívají férové úspěchy, učí se přijmout i neúspěch a jít dál.</p> <p>Situační učení – v běžných situacích (požadání o pomoc, řešení konfliktu, nabídnutí hry) si děti zkouší projevit sebevědomě a přirozeně.</p> <p>Persona Dolls - na základě svých zkušeností může panence poradit</p>
Vyjadřuje svůj názor	<p>Řízené rozhovory – děti se učí formulovat svůj názor, říkat, co si myslí, a zdůvodnit své rozhodnutí.</p> <p>Komunikační hry – trénují slovní vyjádření, umí popsat svůj pohled a reagovat na názory ostatních.</p> <p>Kooperativní učení – při společné práci vyjadřují návrhy, diskutují a rozhodují se ve skupině.</p> <p>Sociální učení – napodobují způsoby, jak dospělí a děti vyjadřují své názory zdvořile a s respektem.</p> <p>Situační učení – v reálných situacích (volba hry, řešení sporu, rozhodování o postupu) říkají svůj názor a učí se jej obhájit.</p> <p>Dramatizace – role a modelové situace umožňují bezpečně trénovat vyjadřování pocitů, názorů i nesouhlasu.</p> <p>Prožitkové učení – vlastní zkušenost podporuje přirozené vyjadřování toho, co dítě cítí a jak situaci vnímá.</p> <p>Práce s ilustracemi – děti popisují obrázek, vyjadřují, co se podle nich stalo, nebo co by udělaly jinak.</p> <p>Práce s portfoliem a reflexe – mluví o tom, co vytvořily, co se jim líbí, co by změnilo a proč.</p> <p>Persona Dolls - může panence poradit, navrhnout řešení</p>
Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým	<p>Sociální učení – děti napodobují laskavé a ohleduplné chování dospělých i vrstevníků, učí se pomáhat, dělit se a všímat si potřeb druhých.</p> <p>Situační učení – v reálných situacích (spor, smutek, zranění, radost) reagují citlivě, nabídnou pomoc či podporu.</p> <p>Řízené rozhovory – pojmenovávají pocity své i druhých, hledají, jak mohou druhému ulevit nebo ho potěšit.</p> <p>Kooperativní učení – spolupracují, respektují tempo i schopnosti ostatních, vzájemně si pomáhají a podporují se.</p> <p>Dramatizace – učí se v rolích vcítit do někoho jiného, prožívat, jak se cítí postava, a reagovat laskavě.</p> <p>Společná hra s pravidly – respektují ostatní, čekají na svůj tah, férově hrají a pomáhají spoluhráčům.</p> <p>Prožitkové učení – společné zážitky (výlety, projekty, oslava kamaráda) posilují sounáležitost, přátelství a péči o druhé.</p> <p>Praktické dovednosti (péče o prostředí) – ohleduplnost ke společnému prostoru i věcem, které používají ostatní.</p>

	<p>Persona Dolls – modelové příběhy rozvíjejí empatii, schopnost porozumět pocitům druhých a reagovat ohleduplně.</p>
Rozlišuje vhodné a nevhodné chování	<p>Řízené rozhovory – děti mluví o tom, co je správné a co ne, pojmenovávají příklady vhodného chování a učí se vysvětlit proč.</p> <p>Společná hra s pravidly – poznají, když někdo pravidla porušuje, a učí se chápat důsledky nevhodného chování.</p> <p>Situační učení – v reálných situacích (spor, ubližování, neochota se dělit) hledají řešení a učí se posoudit, co je nevhodné.</p> <p>Sociální učení – sledují, jak se chovají dospělí i vrstevníci, napodobují vhodné způsoby jednání a komunikace.</p> <p>Dramatizace – modelové situace ukazují rozdíl mezi vhodným a nevhodným chováním a umožňují natrénovat správnou reakci.</p> <p>Kooperativní učení – během společné práce děti zažívají, jak nevhodné chování ovlivňuje ostatní, a učí se volit vhodnější postupy.</p> <p>Prožitkové učení – vlastní zkušenost s důsledky chování pomáhá dětem pochopit, proč je slušnost a ohleduplnost důležitá.</p> <p>Persona Dolls – příběhy z praxe rozvíjejí schopnost odlišit správné a nesprávné jednání a mluvit o něm.</p>
Chová se v souladu se základními společenskými pravidly	<p>Sociální učení – děti napodobují společenské chování dospělých i vrstevníků (pozdrav, poděkování, prosba, omluva).</p> <p>Situační učení – v běžných situacích (v šatně, při jídle, ve hře) používají společenská pravidla a učí se je uplatnit správně.</p> <p>Řízené rozhovory – povídání o tom, proč jsou pravidla slušnosti důležitá, kdy je používáme a jak pomáhají soužití.</p> <p>Společná hra s pravidly – respektují pořadí, domluvené signály, férové chování a respekt k druhým.</p> <p>Kooperativní učení – při spolupráci se učí ohleduplnosti, jasné komunikaci a správnému chování ve skupině.</p> <p>Dramatizace – modelové situace umožňují natrénovat vhodné společenské chování – např. jak někoho přivítat, požádat o hračku, pozvat do hry.</p> <p>Prožitkové učení – společné zážitky vedou k přirozenému uplatňování pravidel (oslava, výlet, návštěva školy či knihovny).</p> <p>Praktické dovednosti (péče o prostředí) – respektují pravidla společného prostoru a chování v kolektivu.</p>

Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní – Dítě rozvíjí své nápady, využívá příležitosti, reaguje na změny. Vytváří si základy pracovních dovedností a vztah k práci.	
Očekávaný výsledek učení	Strategie
Přichází s vlastními nápady	<p>Hra</p> <p>Brainstorming – děti spontánně navrhnou nápady, hledají různá řešení a sdílí své myšlenky s ostatními.</p> <p>Pracovní činnosti – při stavbě, modelování, kreslení nebo vyrábění přicházejí s vlastními postupy a originálními řešeními.</p> <p>Prožitkové učení – skutečný zážitek inspiruje děti k tvorbě nových nápadů, ke hře nebo k řešení problémů.</p> <p>Dramatizace – v rolích a scénkách děti vymýšlejí dialogy, děj nebo způsob, jak situaci vyřešit.</p> <p>Kooperativní učení – skupinová práce podporuje sdílení nápadů, plánování a hledání nových postupů.</p> <p>Pozorování a experimentování – děti zkoušejí, co funguje, objevují nové způsoby a přicházejí s vlastními hypotézami.</p> <p>Práce s digitálními nástroji – vytvářejí fotografie, kresby, zvukové nahrávky, používají aplikace a tvoří vlastní obsah.</p> <p>Prožitek z hudebních, výtvarných a dramatických činností – tvoří vlastní obrázky, písničky, rytmy, tance a scénky.</p> <p>Situační učení – v reálných situacích navrhnou, co udělat dál, jak situaci vyřešit, jak zorganizovat hru nebo úkol.</p>
Navrhne, co potřebuje k realizaci vlastních činností	<p>Hra</p> <p>Pracovní činnosti – děti plánují svou tvorbu, vybírají vhodné materiály, nástroje i postup (např. „Potřebuji nůžky, lepidlo, papír.“).</p> <p>Kooperativní učení – při společné práci navrhnou, co je potřeba zajistit pro skupinu (pomůcky, rozdělení úkolů, postup práce).</p> <p>Brainstorming – děti společně vytvářejí seznam potřeb a nápadů, jak činnost zrealizovat.</p> <p>Situační učení – v reálných situacích uvažují, co je nutné k dokončení úkolu (např. na vycházku potřebujeme lupy, sáčky, kýbl na vodu).</p> <p>Pozorování a experimentování – samy přicházejí na to, jaké nástroje či materiály pomohou k realizaci jejich pokusu.</p> <p>Dramatizace – navrhnou rekvizity, kostýmy nebo pomůcky, které potřebují pro scénku či hru na role.</p> <p>Práce s digitálními nástroji – volí si aplikace, obrázky, techniku či materiál (fotoaparát, tablet, projektor) podle potřeby své tvorby.</p> <p>Prožitkové učení – na základě zkušenosti vědí, co je užitečné nebo nutné přichystat pro příští aktivitu.</p> <p>Řízené rozhovory – učí se pojmenovat pomůcky, které potřebují,</p>

	a požádat o ně.
Ke změnám přistupuje jako k příležitostí	<p>Hra</p> <p>Prožitkové učení – děti poznávají, že nová zkušenost (nová hra, prostředí, kamarád, úkol) přináší zajímavé zážitky a nové možnosti.</p> <p>Situační učení – v reálných situacích (změna plánu, počasí, místa hry) hledají nové řešení a vidí, že změna může být pozitivní.</p> <p>Kooperativní učení – společně reagují na změny, přizpůsobují plán, hledají nové postupy a podporují se.</p> <p>Pozorování a experimentování – děti zkoušejí různé postupy, objevují, co funguje lépe, a změnu vnímají jako součást objevování.</p> <p>Brainstorming – společně hledají nové nápady, alternativní řešení a jiné cesty, jak aktivitu uskutečnit.</p> <p>Dramatizace – v rolích a modelech situací si děti zkoušejí, jak reagovat na změny a jak je využít k dobrému výsledku.</p> <p>Pracovní činnosti – při tvoření mění své plány, opravují chyby, zkoušejí jiné varianty a vnímají změnu jako přirozenou součást práce.</p> <p>Sociální učení – pozorují, jak dospělí i děti zvládají změny klidně a tvořivě, napodobují pozitivní přístup.</p> <p>Řízené rozhovory – povídají o tom, co se změnilo, jak to lze vyřešit, co nového mohou získat a jaké mají další možnosti.</p>
Dokáže měnit cesty k dosažení cíle	<p>Hra</p> <p>Pozorování a experimentování – děti zkoušejí různé postupy, porovnávají výsledky a hledají řešení, když něco nefunguje.</p> <p>Pracovní činnosti – při tvoření mění plán, opravují chyby, volí jiné materiály nebo postup, aby dosáhly výsledku.</p> <p>Brainstorming – hledají více možností, jak úkol splnit, a vybírají tu, která je nejvhodnější.</p> <p>Kooperativní učení – společně mění strategii, když se nedaří, domlouvají se na novém postupu a podporují se.</p> <p>Situační učení – v reálných situacích volí nový způsob řešení (např. když fronta u hračky je dlouhá, hledají jinou cestu ke hře).</p> <p>Dramatizace – v rolích hledají odlišné způsoby, jak situaci vyřešit a dosáhnout cíle jinou cestou.</p> <p>Prožitkové učení – vlastní zkušenost ukazuje, že změna plánu může vést k úspěchu a že chyby nevadí.</p> <p>Práce s Montessori pomůckami – může změnit postup, aby práci dokončilo</p> <p>Společná hra s pravidly – učí se měnit taktiku nebo postup, když hra neprobíhá podle plánu.</p>
Dokončí, co započalo	<p>Hra</p> <p>Pracovní činnosti – děti dokončují výrobek, kresbu, stavbu nebo</p>

	<p>úkol a vnímají, že práce má začátek i konec.</p> <p>Demonstrační ukázka (Montessori) – jasný, strukturovaný model činnosti pomáhá dětem udržet postup a dotáhnout úkol do konce.</p> <p>Práce s Montessori pomůckami - na základě ukázky ví, jak vypadá dokončená činnost</p> <p>Relaxační aktivity – podporují seberegulaci, zklidnění a schopnost vrátit se k rozpracované činnosti.</p> <p>Společná hra s pravidly – děti hru dohrávají, respektují pravidla a učí se dotáhnout hru či úkol do konce.</p> <p>Situační učení – v běžných situacích dokončují přidělené úkoly (uklidit hračku, doprostitrat stůl, dokončit přípravu).</p> <p>Kooperativní učení – děti nesou svůj díl odpovědnosti ve skupinové práci a dokončení úkolu má dopad na celek.</p> <p>Prožitkové učení – úspěšné dokončení činnosti přináší radost a posiluje motivaci pracovat až do výsledku.</p> <p>Práce s portfoliem, reflexe – děti vidí výsledek své práce, mohou se k němu vrátit a vnímají, že dokončení přináší smysl.</p>
Organizuje a realizuje svoje činnosti	<p>Hra</p> <p>Práce s Montessori pomůckami – děti si připravují pomůcky, plánují postup, pracují krok za krokem a úkol dokončí.</p> <p>Demonstrační ukázka (Montessori) – jasný model činnosti pomáhá dětem osvojit si organizaci práce (příprava, postup, úklid).</p> <p>Situační učení – v reálných situacích si samy organizují hru nebo činnost (např. příprava pikniku, péče o rostliny, úklid).</p> <p>Práce s portfoliem, reflexe – děti hodnotí, jak postupovaly, co pomohlo úkol dokončit a co příště zorganizovat jinak.</p> <p>Kooperativní učení – při společné práci rozdělují úkoly, domlouvají postup a společně realizují činnost.</p> <p>Práce s digitálními nástroji – plánují tvorbu (fotky, nahrávky, kresby), vybírají vhodný nástroj a organizují si práci.</p> <p>Prožitkové učení – vlastní zkušenost s úspěchem podporuje motivaci plánovat a dotahovat činnosti.</p> <p>Řízené rozhovory – pojmenovávají, co je potřeba k práci (materiál, pomůcky, pomoc), a plánují postup činnosti.</p> <p>Společná hra s pravidly – dodržují domluvený postup, respektují pořadí a organizují si roli v průběhu hry.</p>
Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi	<p>Hra</p> <p>Kooperativní učení – děti společně plánují činnost, rozdělují si úkoly, domlouvají se na postupu a vzájemně si pomáhají.</p> <p>Společná hra s pravidly – učí se komunikovat, respektovat pořadí, domluvat pravidla a řešit situace férovým způsobem.</p> <p>Řízené rozhovory – děti trénují vyjadřování svých potřeb a naslouchání druhým, učí se přijmout i odlišný názor.</p> <p>Sociální učení – napodobují spolupracující chování dospělých i</p>

	<p>vrstevníků, učí se prosociálnímu jednání.</p> <p>Situační učení – v běžných situacích (stavba, společná hra, úklid) se domlouvají na tom, kdo co udělá a jak.</p> <p>Dramatizace – v rolích a scénkách potřebují komunikovat a spolupracovat, aby příběh nebo situace dávala smysl.</p> <p>Pracovní činnosti – společné tvoření, stavby, projekty nebo výzdoba třídy rozvíjejí spolupráci a domlouvání o práci i materiálu.</p> <p>Prožitkové učení – společné zážitky posilují pocit sounáležitosti a ochotu spolupracovat.</p> <p>Kooperativní hry – děti plní úkoly společně, sdílí nápady a podporují jeden druhého.</p>
Spolupodílí se na společných rozhodnutích	<p>Hra</p> <p>Kooperativní učení – děti navrhnou řešení, hlasují, domlouvají se na postupu a společně přijímají rozhodnutí.</p> <p>Řízené rozhovory – učí se říci svůj názor, naslouchat ostatním a hledat společnou dohodu.</p> <p>Společná hra s pravidly – domlouvají se na pravidlech hry, jejich změnách a způsobu řešení sporných situací.</p> <p>Situační učení – v reálných situacích (volba hry, výzdoba třídy, rozdělení činností) rozhodují společně a přijímají kompromis.</p> <p>Sociální učení – pozorují, jak dospělí i děti hledají řešení společně, napodobují způsoby férového rozhodování.</p> <p>Dramatizace – modelové situace umožňují trénovat společné rozhodování v rolích a bezpečném prostředí.</p> <p>Brainstorming – děti navrhnou různé možnosti, porovnávají je a společně vybírají variantu, na které se shodnou.</p> <p>Pracovní činnosti – při společných projektech se domlouvají, jak bude práce probíhat, kdo co udělá a jak bude vypadat výsledek.</p> <p>Prožitkové učení – sdílené zážitky posilují vzájemný respekt a ochotu hledat společné řešení.</p>
Oceňuje práci i úsilí druhých	<p>Práce s portfoliem, reflexe – děti prezentují své práce, učí se komentovat práce ostatních s respektem a porozuměním.</p> <p>Kooperativní učení – děti vnímají přínos každého člena skupiny, učí se chválit, poděkovat a ocenit snahu spoluhráčů.</p> <p>Sociální učení – napodobují způsob, jakým dospělí oceňují snahu i práci druhých, učí se reagovat laskavě a podporujícím způsobem.</p> <p>Společná hra s pravidly – zažívají, že každý může být úspěšný jinak, a učí se ocenit výkon spoluhráčů.</p> <p>Prožitkové učení – sdílené zážitky a společné projekty podporují vnímání práce druhých a vyjadřování uznání.</p> <p>Dramatizace – pozorují výkony ostatních, učí se ocenit nápady, role a snahu spoluhráčů v příběhu či scéně.</p>

Klíčová kompetence k řešení problémů – Dítě si poradí v běžných situacích, pracuje s chybou, zpracovává informace. Reflektuje bezprostředně prožité situace.	
Očekávaný výsledek učení	Strategie
Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů	<p>Pozorování a experimentování – děti zkoušejí různé postupy, chybu vnímají jako informaci a hledají nový způsob řešení.</p> <p>Pracovní činnosti – při tvorbě opravují, mění plán, přidávají nové nápady a vidí, že chyba je běžnou součástí práce.</p> <p>Brainstorming – hledají více možností a přemýšlí nad tím, proč některé nefungovaly, a jak je lze vylepšit.</p> <p>Kooperativní učení – děti sdílí chyby i úspěchy, navzájem si radí a zkouší nové postupy bez obavy ze selhání.</p> <p>Situační učení – v reálných situacích řeší problémy znovu a jinak, když první pokus nevyšel.</p> <p>Dramatizace – v modelových situacích vidí, že postavy chybují, ale mohou najít nové řešení.</p> <p>Prožitkové učení – vlastní zkušenost ukazuje, že i po chybě lze uspět, a že opakování vede ke zlepšení.</p> <p>Práce s portfoliem, reflexe – děti mluví o tom, co nevyšlo, co změnilo a co jim to přineslo.</p> <p>Sociální učení – učí se podle vzoru dospělých, kteří přijímají chybu klidně a ukazují, jak se z ní poučit.</p>
Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozích zkušeností	<p>Pozorování a experimentování – děti využívají to, co už vyzkoušely, porovnávají výsledky a volí známý účinný postup.</p> <p>Situační učení – v běžných situacích (spor o hračku, rozlitá voda, ztracený předmět) uplatňují to, co už dříve fungovalo.</p> <p>Kooperativní učení – sdílí zkušenosti s ostatními dětmi, navrhnou řešení podle toho, co už někdo zkusil nebo zná.</p> <p>Pracovní činnosti – při tvorbě nebo stavbě využívají osvědčené postupy (jak lepit, jak poskládat, jak postavit, aby to nespadlo).</p> <p>Dramatizace – v modelových situacích se vrací k řešením, která znají z reálného života, a uplatňují je v roli.</p> <p>Prožitkové učení – vlastní zážitek pomáhá uchovávat strategie, které se osvědčily, a děti je pak znovu použijí.</p> <p>Sociální učení – učí se z příkladů druhých, napodobují řešení, která vidí u vrstevníků nebo dospělých.</p> <p>Brainstorming – připomínají si a sdílí, co už kdysi fungovalo, a využívají tyto zkušenosti v nových situacích.</p> <p>Práce s portfoliem a reflexe – vrací se k vlastní práci a uvědomují si, jak postupovali minule, co se podařilo a co se dá zopakovat.</p> <p>Persona Dolls - na základě příběhu panenky mohou děti získat “návod”, jak se zachovat v realitě</p>

<p>Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje</p>	<p>Pozorování a experimentování – děti sledují jevy, zkouší, co funguje, porovnávají výsledky a objevují nové souvislosti. Prohlížení knih, zjišťování informací – vyhledávají odpovědi v obrázcích, encyklopediích a objevují nová fakta. Práce s digitálními nástroji – používají lupy, fotoaparáty Vycházka – pozorují přírodu a prostředí v reálných situacích, sbírají předměty, porovnávají a zkoumají je. Prožitkové učení – přímý zážitek vyvolává přirozenou zvědavost, otázky a touhu zkoumat, co ještě neznají. Situační učení – reagují na situace kolem sebe (prasklá větev, změna počasí, stopa ve sněhu) a zkoumají jejich příčiny. Pracovní činnosti – stavění, modelování, míchání barev či materiálů rozvíjí objevování vlastností a vztahů. Kooperativní učení – děti sdílejí pozorování, navrhnou pokusy, porovnávají výsledky a společně objevují řešení. Práce s ilustracemi – pozorují obrázky, hledají rozdíly a souvislosti, vyvozují z nich informace. Sociální učení – inspirují se tím, co zkoumají ostatní, napodobují zajímavé postupy a učí se jeden od druhého. Dramatizace – v hraných situacích objevují vztahy a zákonitosti, zkouší, co se stane, když postavy jednají různě.</p>
<p>Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací</p>	<p>Brainstorming – děti spontánně navrhnou více možností řešení, porovnávají je a vybírají tu, která může fungovat nejlépe. Pozorování a experimentování – zkoušejí různé postupy, ověřují nápady pokusem, mění strategii, když původní nefunguje. Kooperativní učení – sdílí nápady s ostatními, domlouvají společné řešení, učí se přijmout i nápad vrstevníka. Situační učení – v reálných situacích (spor o hračku, rozbitá věc, ztracený předmět) volí různé způsoby, jak problém vyřešit. Dramatizace – v hraných rolích zkoušejí, jak odlišné chování mění průběh situace a může vést k lepšímu výsledku. Pracovní činnosti – upravují materiál, nástroje nebo postup, když se nedaří, a hledají jinou cestu k výsledku. Prožitkové učení – vlastní zkušenost ukazuje, že pokus-omyl je přirozená součást řešení problémů. Sociální učení – inspirují se u ostatních dětí či dospělých, učí se převzít nebo upravit cizí nápad pro svou situaci.</p>
<p>Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli</p>	<p>Pozorování a experimentování – děti zkoušejí různé postupy, vyhodnocují, co funguje nejlépe, a zvolí řešení, které vede k úspěchu. Pracovní činnosti – vybírají vhodné pomůcky a materiály, mění postup, pokud se nedaří, a hledají efektivní cestu k dokončení úkolu. Práce s Montessori pomůckami Brainstorming – společně vytvářejí více návrhů, porovnávají je a vybírají nejvhodnější řešení.</p>

	<p>Kooperativní učení – naslouchají návrhům ostatních, kombinují nápady a volí řešení, které je nejlepší pro skupinu.</p> <p>Situační učení – v reálných situacích (spor, organizace hry, dokončení úkolu) hledají způsob, který je účinný a spravedlivý.</p> <p>Prožitkové učení – vlastní zkušenost jim ukazuje, která řešení byla úspěšná, a příště je umí použít znovu.</p> <p>Sociální učení – inspirují se tím, jak úkol řeší ostatní, a využívají ty postupy, které vedou k cíli.</p> <p>Dramatizace – v modelových situacích zkoušejí různé způsoby jednání a vybírají ten, který přinese nejlepší výsledek.</p>
Tvořivě pracuje s informacemi	<p>Práce s ilustracemi – děti vyvozují z obrázků informace, domýšlí děj, vytvářejí nové verze a propojují poznatky s vlastní fantazií.</p> <p>Prohlížení knih, zjišťování informací – získané informace využívají k novým činnostem, interpretují je, kreslí nebo dramatizují.</p> <p>Práce s digitálními nástroji – tvoří fotografie, nahrávky, obrázky či prezentace, propojují informace z různých zdrojů.</p> <p>Brainstorming – pracují s nápady svými i ostatních, kombinují je, rozvíjejí a hledají nová řešení.</p> <p>Pozorování a experimentování – ověřují informace v praxi, propojují poznání s vlastním pokusem a objevují souvislosti.</p> <p>Pracovní činnosti – přetvářejí informace do konkrétní podoby (model, výkres, stavba), nacházejí vlastní způsob vyjádření.</p> <p>Dramatizace – převádějí informace do příběhu, role nebo scénky a tvořivě s nimi pracují.</p> <p>Kooperativní učení – sdílí informace ve skupině, doplňují je a společně vytvářejí nový obsah.</p> <p>Prožitkové učení – informace propojují s vlastní zkušeností a používají je ve hře nebo při řešení situací.</p>
Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů	<p>Prohlížení knih, zjišťování informací – děti používají obrázkové knihy, encyklopedie a časopisy jako zdroj poznatků.</p> <p>Práce s digitálními nástroji – využívají interaktivní knihy, Albi tužku.</p> <p>Vycházka – sbírají informace v reálném prostředí (příroda, okolí MŠ, dopravní značky, pozorování zvířat a rostlin).</p> <p>Práce s ilustracemi – vyvozují informace z obrázků, symbolů a grafických materiálů.</p> <p>Situační učení – získávají informace rozhovorem, ptají se dospělých i dětí, učí se od ostatních.</p> <p>Sociální učení – napodobují práci se zdroji u dospělých i vrstevníků (listování knihou, hledání obrázků, používání techniky).</p> <p>Práce s portfoliem a reflexe – vracejí se ke svým fotografiím, kresbám a záznamům, čerpají z nich informace o tom, co zažily a dělaly.</p>

	Kooperativní učení – sdílí a porovnávají informace
Klíčová kompetence kulturní – Dítě přijímá kulturní a uměleckou rozmanitost ve společnosti, vyjadřuje se uměleckými prostředky.	
Očekávaný výsledek učení	Strategie
Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí	<p>Prožitek z hudebních, výtvarných a dramatických činností – děti poznávají různé formy umění, tvoří a seznamují se s kulturními prvky.</p> <p>Dramatizace – seznamují se s divadlem, rolemi, příběhem, zvuky a pohybem jako součástí kulturního vyjádření.</p> <p>Práce s ilustracemi – poznávají knižní kulturu, ilustrace, knihy a umělecké pojetí příběhů.</p> <p>Poslech četby – seznamují se s literaturou, autory, příběhy a tradicí předčítání.</p> <p>Prohlížení knih a zjišťování informací – objevují kulturní zvyky, svátky, památky, lidové tradice a umělecké směry.</p> <p>Vycházka – návštěvy knihovny, galerie, divadla, kulturních akcí nebo pamětihodností v okolí.</p> <p>Tvořivé dílny s rodiči – seznamují se s tradičními postupy, materiály a kulturními zvyky, propojují rodinné a místní tradice.</p> <p>Práce s digitálními nástroji – prohlížení fotografií památek, kulturních akcí, poslech hudby nebo sledování ukázek divadla.</p> <p>Situační učení – zapojují se do oslav, svátků, lidových tradic a kulturních událostí v mateřské škole i v obci.</p> <p>Sociální učení – vnímají, jak dospělí i děti prožívají kulturu, chovají se v divadle, v knihovně či na společenských akcích.</p>
Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty	<p>Prožitek z hudebních, výtvarných a dramatických činností – děti reagují zpěvem, tancem, kresbou, mimikou nebo pohybem podle toho, jak umění prožívají.</p> <p>Dramatizace, tanec – vyjadřují emoce, pocity a své porozumění příběhu prostřednictvím role, pohybu či hlasu.</p> <p>Pracovní činnosti – výtvarně ztvárňují dojmy z pohádky, koncertu, divadla, hudby či kulturní události.</p> <p>Poslech četby – reagují vyprávěním, kresbou, diskusí, hraním rolí nebo vlastní interpretací příběhu.</p> <p>Práce s ilustracemi – popisují, co vidí, vyjadřují, jak se obrázek nebo výtvarná díla „cítí“ a co v nich vyvolávají.</p> <p>Prohlížení knih a zjišťování informací – objevují nové výtvarné nebo hudební motivy a reagují na ně vlastní tvorbou.</p> <p>Návštěva divadelního představení – návštěva galerie, knihovny, divadla nebo koncertu a spontánní reakce dětí na zážitek.</p>

	<p>Tvořivé dílny s rodiči – sdílení dojmů z kulturních podnětů, společná tvorba ovlivněná tradicemi a uměním.</p> <p>Práce s digitálními nástroji – reagují fotografií, záznamem.</p> <p>Situační učení – spontánní reakce na hudbu, představení nebo výzdobu, projevení emocí, radosti či úžasu.</p>
Zapojuje se do tvůrčích činností	<p>Pracovní činnosti – děti kreslí, malují, modelují, lepí, staví a tvoří podle vlastní fantazie či zadání.</p> <p>Prožitek z hudebních, výtvarných a dramatických činností – zpívají, hrají na nástroje, tančí, vymýšlejí pohybové variace a vlastní umělecký projev.</p> <p>Dramatizace – vymýšlejí role, jednoduché scény, dialogy, pohyb a výrazy, aktivně tvoří příběh.</p> <p>Komunikační hry – tvořivě pracují se slovy, rýmy, rytmem a jazykem.</p> <p>Práce s ilustracemi – vytvářejí vlastní obrázky, příběhy a interpretace inspirované vizuálními podněty.</p> <p>Práce s digitálními nástroji – tvoří fotografie, kresby, zvukové či obrazové záznamy, tvoří jednoduché prezentace.</p> <p>Tvořivé dílny s rodiči – účastní se společné tvorby, zkouší nové techniky a materiály.</p> <p>Kooperativní učení – společnými nápady tvoří projekty, výzdobu, kulisy, plakáty či společná díla.</p> <p>Prohlížení knih, zjišťování informací – inspirují se příběhy, ilustracemi a poznatky, které převádějí do vlastní tvorby.</p>
Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních	<p>Sociální učení – děti sledují, jak ostatní mluví, chovají se, slaví svátky či tradice, a učí se respektu napodobováním vzorů.</p> <p>Situační učení – v běžných situacích (odlišná hra, jiné jídlo, jiný jazyk, jiný názor) se učí přijmout rozdíly bez posuzování.</p> <p>Persona Dolls – mluví o tom, čím se lidé liší a čím jsou si podobní, učí se, že rozmanitost je přirozená.</p> <p>Dramatizace – zkouší různé role, kulturní nebo jazykové situace, rozumí pocitům druhých a učí se empatii.</p> <p>Prohlížení knih a zjišťování informací – příběhy o různých kulturách, svátcích, jazycích a zvycích rozšiřují porozumění světu.</p> <p>Poslech četby – pohádky a příběhy z různých zemí přirozeně ukazují kulturní a jazykovou rozmanitost.</p> <p>Práce s ilustracemi – obrázky lidí z různých zemí, odlišných prostředí, oděvů či zvyků pomáhají přijmout odlišnosti.</p> <p>Kooperativní učení – spolupracují s dětmi různého temperamentu, schopností či jazyka a učí se, že každý může přispět.</p> <p>Prožitkové učení – společné zážitky (slavnosti, mezinárodní dny, ochutnávky jídel, kulturní akce) přibližují diverzitu pozitivním způsobem.</p>

Klíčová kompetence digitální – Dítě se seznamuje s možnostmi využívání digitálních technologií. Rozvíjí své inforatické myšlení.	
Očekávaný výsledek učení	Strategie
Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe	<p>Práce s digitálními nástroji – děti používají fotoaparát, interaktivní knihy nebo Albi tužku k vyhledávání informací a zkoumání jevů.</p> <p>Pozorování a experimentování – fotí, natáčí a porovnávají výsledky pokusů, využívají aplikace (lupa, měření, zvukové záznamy).</p> <p>Prohlížení knih a zjišťování informací – kombinují informace z tištěných i digitálních zdrojů a ověřují si je.</p> <p>Kooperativní učení – společně pořizují fotodokumentaci projektu, pozorování v přírodě nebo experimentu.</p> <p>Situační učení – v reálných situacích vyhledávají pomocí technologie odpovědi (např. jak vypadá zvíře, druh rostliny, dopravní značka).</p> <p>Vycházka – pořizují fotografie, zvukové záznamy nebo videa z okolí MŠ, pozorují změny a vrací se k nim při dalším učení.</p> <p>Prožitkové učení – vlastní záznamy a fotografie pomáhají dětem uchovávat zkušenosti a dále s nimi pracovat.</p> <p>Práce s portfoliem – ukládají fotografie, kresby či videa a vracejí se k nim při reflexi a společném vyhodnocování.</p>
Rozlišuje přínosy a rizika digitálních technologií	<p>Hra</p> <p>Řízený rozhovor a kladení otázek</p> <p>Dramatizace a modelové situace</p> <p>Práce s příběhem</p> <p>Práce s telefonem (natáčení pozdravu chybějícím kamarádům)</p> <p>Práce s počítačem (tisk materiálů)</p>
Uplatňuje inforatické myšlení, pracuje s algoritmy	<p>Hra</p> <p>Hra s pravidly - hra na programátora (udělej dva kroky dopředu, jeden doprava...)</p> <p>Míchání barev</p> <p>Práce s příběhem - časová posloupnost a větvení příběhu</p> <p>Velké bludiště - dávání pokynů ostatním dětem</p>

4.2.2 Strategie pro rozvoj základních gramotností

Čtenářská gramotnost
<p>Čtenářský koutek s pestrou nabídkou volně dostupných knih - knihy v dosahu dětí (obálkou dopředu), různé typy: pohádky, encyklopedie, leporela, komiksy, pravidelná obměna</p> <p>Připravené prostředí - rozmanitá Montessori oblast ve třídě s dostatkem pomůcek</p> <p>Spolupráce s institucemi (knihovna, muzeum...)</p> <p>Práce s PlayWisely kartami - rozvoj slovní zásoby, zrakového vnímání a koncentrace prostřednictvím strukturované práce s kartami</p> <p>Využití aktuálního dění - práce s tématy (roční období, svátky, události)</p> <p>Čtení tematických příběhů- Spolupráce s rodiči</p> <p>Předčítání před odpočinkem</p> <p>Čtecí babička - zapojení seniora do čtení, mezigenerační sdílení</p> <p>Pohybové hry - dramatizace příběhu, pohyb podle děje</p> <p>Diskuze nad dějem - po čtení klást otevřené otázky, sdílení názorů</p> <p>Dějová posloupnost</p> <p>Kladení otázek - kdo? proč? co by se stalo kdyby..., otázky před, během i po čtení</p> <p>Vyprávění - převyprávění slyšeného textu, sdílení vlastních zážitků a příběhů</p> <p>Tvoření vlastních příběhů - obrázkové karty, kostky, ilustrace, společné i individuální příběhy</p> <p>Program dle prof. Elkonina - fonematické uvědomování, práce se zvukovou strukturou slova, analýza a syntéza hlásek, hry se slovy a slabikami</p>

Matematická gramotnost
<p>Připravené prostředí – podnětné prostředí s prvky Montessori pedagogiky, rozmanitá matematická oblast s dostatkem pomůcek pro rozvoj předčíselných představ, třídění, porovnávání a prostorové orientace</p> <p>Práce s PlayWisely kartami – rozvoj zrakového vnímání, rychlého rozpoznávání množství, tvarů a základních matematických struktur</p> <p>Práce s chybou – vedení dětí k uvědomění si chyby jako přirozené součásti učení, podpora samostatné kontroly a hledání správného řešení</p> <p>Pohybové hry – rozvoj matematických představ prostřednictvím pohybu (počítání kroků, orientace v prostoru, rytmizace, práce s pořadím)</p> <p>Manipulativní činnosti – práce s konkrétními předměty (kostky, korálky, přírodniny), třídění, skládání, porovnávání množství a vytváření skupin</p> <p>Hledání vlastního řešení – podpora samostatného myšlení, volby strategií a různých postupů při řešení problémových úloh</p>

Badatelské činnosti – objevování matematických vztahů prostřednictvím experimentování, zkoušení a ověřování (např. co je víc/méně, co se změní)
Hry s pravidly – deskové a didaktické hry rozvíjející logické myšlení, počítání, porovnávání a dodržování stanovených pravidel
Hry venku – aktivity v přirozeném prostředí (např. šipkovaná, skákání panáka), rozvoj orientace, odhadu, počítání a práce s čísly v praxi

4.3 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování

Pedagogická diagnostika se opírá o soubor zásad, které zajišťují její objektivitu, respektující přístup a praktické využití v pedagogické praxi.

- **Systematičnost a průběžnost** – diagnostika probíhá průběžně po celý školní rok, aby bylo možné sledovat vývoj dítěte v čase a reagovat na jeho aktuální potřeby.
- **Individualizace** – zohledňuje jedinečné tempo, možnosti a potřeby každého dítěte, umožňuje plánovat vzdělávání na míru.
- **Participace dítěte a rodičů** – zdůrazňuje spolupráci s rodinou a aktivní zapojení dítěte do procesu poznávání a hodnocení.
- **Etický přístup** – vychází z respektu k osobnosti dítěte, dbá na citlivé zacházení s informacemi a důvěrnost zjištění.
- **Komplexnost** – zaměřujeme se na celistvé poznání dítěte, sleduje rozvoj v kognitivní, motorické, sociální, emocionální i jazykové oblasti.
- **Výstupy** - tvoříme společně s dětmi jejich výběrové portfolio, které mají k dispozici. Dále jejich diagnostické portfolio a adaptační a progres reporty.

Pedagogická diagnostika slouží k systematickému poznávání dítěte a porozumění jeho individuálním potřebám.

- Poskytuje informace o osobnostním rozvoji dítěte v oblasti biologické, psychické i sociální.
- Pomáhá identifikovat silné stránky, oblasti vyžadující podporu a případné rizikové faktory v procesu učení a chování.
- Slouží jako východisko pro plánování výchovně-vzdělávacího procesu i pro spolupráci s rodinou dítěte.

4.3.3 Spolupráce a diagnostikování speciálním pedagogem

Děti v povinném předškolním vzdělávání jsou dále průběžně sledovány a dle potřeby diagnostikovány speciálním pedagogem, případně dalšími odborníky, kteří dítě pozorují a posuzují v jeho přirozeném prostředí mateřské školy. Na základě výstupů z této diagnostiky jsou následně doporučována vhodná podpurná opatření a další postup pro rodiče i pedagogy, zejména v oblasti rozvoje dítěte, podpory školní připravenosti a případného doporučení návazné péče dalších odborníků.

4.4 Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí

Každé dítě je pro nás důležité, každé dítě chceme poznat a podpořit ho v tom, aby se rozvíjelo co nejlépe dle svých možností.

1. Poznávání dítěte

- Dítě průběžně pozorujeme při hře i při řízených činnostech a využíváme různé diagnostické metody – pozorování, rozhovor, záznamy do portfolia.
- Portfolia slouží k zachycení pokroku dítěte, jeho silných stránek i oblastí, které potřebují rozvoj.
- Pravidelně komunikujeme s rodiči o vývoji dítěte a zohledňujeme jejich podněty i zpětnou vazbu při plánování vzdělávacích činností.

2. Flexibilita obsahu a činností

- Nabízíme různorodé vzdělávací aktivity přizpůsobené věku, schopnostem a aktuálním zájmům dětí – herní, tvořivé, badatelské, pohybové, relaxační či experimentální.
- Děti mají možnost volby – mohou se rozhodovat, zda se aktivity zúčastní, vybírat si materiály a volit způsob řešení úkolů.

3. Přizpůsobení prostředí a organizace dne

- Denní režim je pružný a umožňuje reagovat na individuální tempo a potřeby dětí.
- Prostředí třídy je členěno do funkčních oblastí (připravené prostředí dle Montessori, čtecí koutek atd.), což dětem umožňuje volný pohyb a výběr činností podle zájmu.
- Při organizaci dne dbáme na rovnováhu mezi aktivitou a odpočinkem, na potřebu klidu, individuality i sociální interakce.

4. Podpora samostatnosti a seberozvoje

- Povzbuzujeme děti k vlastnímu rozhodování, iniciativě a zvědavosti, čímž posilujeme jejich sebevědomí a vnitřní motivaci.
- Rozvíjíme sebehodnocení – vedeme děti k tomu, aby dokázaly rozpoznat, co se jim daří, co chtějí zlepšit a co je baví.

5. Spolupráce s rodiči

- Pravidelně konzultujeme s rodiči vývoj dítěte a společně hledáme cesty k jeho dalšímu rozvoji.
- Rodiče aktivně zapojujeme do plánování adaptačního procesu i do poskytování podpory, například v případě inkluze či jazykové bariéry.

6. Respekt k vývojovým odlišnostem

- Zadáání a organizaci činností přizpůsobujeme věku, schopnostem a individuálním možnostem dětí – jinak přistupujeme k tříletým, jinak ke starším dětem.
- U dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracujeme se školským poradenským zařízením (ŠPZ) a zajišťujeme podpůrná opatření podle doporučení odborníků.

5. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah v naší škole je uspořádán do čtyř flexibilních integrovaných bloků, které jsou koncipovány tak, aby umožňovaly propojení všech vzdělávacích oblastí RVP PV a vedly děti k porozumění sobě, druhým i světu. Témata integrovaných bloků vycházejí ze života, zkušeností a zájmů dětí. Integrované bloky vytvářejí podněty a příležitosti pro celkový rozvoj dítěte.

Učitelé si pro svou třídu vybírají integrovaný blok či jeho části, které v daný okamžik odpovídají jejím potřebám, případně vybírají cíle a obsahy z několika IB zároveň. Je možné se též věnovat tématu, které v ŠVP není, protože do plánování témat a vzdělávací nabídky zapojují i děti.

Tvořivě využívají aktuální vzdělávací příležitosti, reagují na návrhy dětí, ptají se jich, co by je zajímalo. Při plánování vycházejí ze zjištění ped. diagnostikování a důsledně postupují s ohledem na individuální zájmy, potřeby a vývojové možnosti dětí, a to včetně volby témat.

5.1 Integrované bloky ve flexibilním uspořádání

Každý blok primárně rozvíjí určitou oblast života dítěte – od poznávání sebe sama a mezilidských vztahů, přes péči o zdraví a bezpečí, poznávání přírody a okolního světa, až po kulturní a tvořivé vyjádření. Bloky se prolínají celým školním rokem, jsou otevřené a vzájemně propojené, aby bylo možné pružně reagovat na aktuální dění, roční období, dětské zájmy i školní akce.

BUĎME FIT A V BEZPEČÍ

(emoce – zdraví – bezpečí – pohyb – prevence – odpovědnost)

SPOLEČNĚ TVOŘÍME SVĚT

(vztahy – rodina – společnost – spolupráce – tradice – kultura – umění)

OBJEVUJEME KOUZLA PŘÍRODY

(příroda – roční období – rostliny – zvířata – ekologie)

CO VŠECHNO UMÍME MY LIDI

(věda – technika – tvořivost – vynálezy – vesmír – pokusy)

5.2 BUĎME FIT A V BEZPEČÍ

Charakteristika:

Tento integrovaný blok vede děti k pochopení významu zdraví, pohybu a bezpečí pro jejich život. Děti se učí, jak o sebe pečovat, jak předcházet nemocem i úrazům a jak reagovat v různých situacích, které mohou nastat doma, ve školce nebo venku. Neméně důležitá je psychická pohoda, cvičíme dechová cvičení, relaxujeme, učíme se pracovat s tichem.

Prostřednictvím pohybových, herních a zážitkových činností si vytvářejí pozitivní vztah ke svému tělu, pohybu a zdravému životnímu stylu.

Cílem je rozvíjet u dětí odpovědnost za vlastní zdraví, učit je správným hygienickým, stravovacím a pohybovým návykům a podporovat samostatnost. Děti poznávají, že zdraví je vzácné, že každý může svým chováním přispívat k pocitu pohody – své i ostatních – a že bezpečí je základem klidného a šťastného života.

Očekávané výsledky učení z jednotlivých oblastí, které jsou tímto blokem rozvíjeny:

 Buďme fit a v bezpečí: Dítě a jeho tělo	
Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.	DJT-TSB-000-PV1-001
Zachovává správné držení těla.	DJT-TSB-000-PV1-002
Naplňuje své biologické potřeby.	DJT-TSB-000-PV1-004
Zvládá sebeobsluhu.	DJT-PZI-000-PV1-001
Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.	DJT-PZI-000-PV1-003
Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.	DJT-FZD-000-PV1-001
Má osvojené základní hygienické návyky.	DJT-OZD-000-PV1-001
Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.	DJT-OZD-000-PV1-002

 Budme fit a v bezpečí - Dítě a jeho psychika	
Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.	DJP-SAE-000-PV1-001
Orientuje se v základních emocích a pocitech.	DJP-SAE-000-PV1-002
Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.	DJP-SAE-000-PV1-003
Vyrovná se s neúspěchem.	DJP-SAE-000-PV1-006
Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.	DJP-PFT-000-PV1-002
Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.	DJP-MOP-000-PV1-004
Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.	DJP-MOP-000-PV1-006
Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.	DJP-MOP-000-PV1-007
Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.	DJP-MOP-000-PV1-005
Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.	DJP-PDO-000-PV1-005
Formuluje instrukce a předá je ostatním.	DJP-JAR-000-PV1-009
Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.	DJP-JAR-000-PV1-001
Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.	DJP-JAR-000-PV1-005
Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.	DJP-PDO-000-PV1-001
Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.	DJP-PDO-000-PV1-003
Rozumí předčitanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.	DJP-PDO-000-PV1-002
Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování.	DJP-PMP-000-PV1-008
Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.	DJP-PMP-000-PV1-006

 Budme fit a v bezpečí: Dítě, ten druhý a společnost	
Poradí si v nové situaci.	DDS-ASO-000-PV1-001
Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.	DDS-ZEH-000-PV1-003
Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.	DD-SLK-000-PV1-005
Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.	DDS-SLK-000-PV1-003
Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.	DDS-SLK-000-PV1-004

 Budme fit a v bezpečí: Dítě a svět	
Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.	DAS-PSP-000-PV1-001
Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.	DAS-BCH-000-PV1-001
Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.	DAS-BCH-000-PV1-002
Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.	DAS-BCH-000-PV1-003
Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.	DAS-BCH-000-PV1-004

5.3 SPOLEČNĚ TVOŘÍME SVĚT

Charakteristika bloku:

Tento blok vede děti k poznávání svého místa mezi ostatními lidmi. Pomáhá jim vytvářet první přátelství, osvojovat si pravidla soužití, učit se spolupracovat, respektovat druhé a vnímat, že každý člověk je jedinečný a důležitý. Vnímají, že přátelství, porozumění a spolupráce dělají život hezčí.

Zároveň vede děti k prožívání radosti, tvořivosti a vzájemného sdílení. Děti se seznamují s tradicemi, svátky a slavnostmi během celého roku – rodinnými, lidovými i společenskými. Učí se chápat jejich význam, společně se na ně připravují a prožívají je v přátelské atmosféře. Rozvíjejí přitom cit pro krásu, rytmus, barvy, pohyb a hudbu. Prostřednictvím zpěvu, tance, výtvarných i dramatických činností vyjadřují své pocity, prožitky a fantazii.

Děti se učí zvládat běžné situace, řešit drobné konflikty a hledat kompromis. Získávají jistotu a sebedůvěru, přijímají nové prostředí i kolektiv mateřské školy jako bezpečné a přátelské místo.

Cílem bloku je rozvíjet u dětí sociální a emoční inteligenci, podporovat otevřenou komunikaci, empatii, ohleduplnost, spolupráci a pozitivní vztah k lidem kolem sebe.

Očekávané výsledky učení z jednotlivých oblastí, které jsou tímto blokem rozvíjeny:

 Společně tvoříme svět: Dítě a jeho tělo:	
Zvládá základní pohybové dovednosti.	DJT-PH-000-PV1-001
Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.	DJT-PHJ-000-PV1-006
Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.	DJT-PHJ-000-PV1-004
Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.	DJT-PHJ-000-PV1-007
Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, náradím, náčiním a dalšími pomůckami.	DJT-PZI-000-PV1-002

 Společně tvoříme svět: Dítě a jeho psychika	
Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.	DJP-SAE-000-PV1-003
Navazuje a rozvíjí citové vazby.	DJP-SAE-000-PV1-004
Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.	DJP-MOP-000-PV1-002
Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.	DJP-SAE-000-PV1-005
Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.	DJP-PFT-000-PV1-001
Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.	DJP-PFT-000-PV1-002
Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.	DJP-JAR-000-PV1-001
Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.	DJP-JAR-000-PV1-004
Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.	DJP-JAR-000-PV1-00
Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.	DJP-JAR-000-PV1-005
Rozpozná rým, rytmizuje.	DJP-JAR-000-PV1-006
Rozliší český jazyk od jiných jazyků.	DJP-JAR-000-PV1-010
Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.	DJP-PDO-000-PV1-001
Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.	DJP-PDO-000-PV1-003
Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.	DJP-PDO-000-PV1-006

 Společně tvoříme svět: Dítě, ten druhý a společnost	
Začlenění se do skupiny.	DDS-ASO-000-PV1-002
Přijímá různé sociální role.	DDS-ASO-000-PV1-003
Navazuje a udržuje dětská přátelství.	DDS-ASO-000-PV1-005

Ovlivňuje směřování společné činnosti.	DDS-ASO-000-PV1-004
Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.	DDS-ZEH-000-PV1-001
Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.	DDS-SLK-000-PV1-001
Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.	DDS-SLK-000-PV1-002
Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.	DDS-SLK-000-PV1-003
Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.	DDS-ZEH-000-PV1-004
Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.	DDS-ZEH-000-PV1-005
Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.	DDS-ZKV-000-PV1-001
Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.	DDS-ZKV-000-PV1-002

 Společně tvoříme svět: Dítě a svět	
Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.	DAS-PSP-000-PV1-001
Udržuje pořádek v blízkém prostředí.	DAS-ZPO-000-PV1-002

5.4 OBJEVUJEME KOUZLA PŘÍRODY

Charakteristika:

Tento blok rozvíjí u dětí vztah k přírodě a probouzí v nich zvědavost, úžas i odpovědnost za svět kolem nás. Děti se učí přírodu pozorovat, zkoumat, prožívat a vnímat všemi smysly. Poznávají rostliny, zvířata, přírodní děje i proměny ročních období. Učí se pečovat o rostliny a zvířata a chápat, že člověk je součástí přírody, nikoli jejím pánem, a že svým chováním může životní prostředí chránit i poškozovat.

Prostřednictvím her, pozorování, pokusů a přímých zážitků v přírodě děti získávají základní poznatky o světě živé i neživé přírody. Učí se všimnout si změn, hledat souvislosti a klást otázky. Rozvíjejí smyslové vnímání, pohybové dovednosti, fantazii i tvořivost.

Cílem bloku je rozvíjet u dětí citlivý a odpovědný vztah k přírodě, podněcovat jejich zvědavost, radost z objevování a úctu k životu ve všech jeho podobách.

Očekávané výsledky učení z jednotlivých oblastí, které jsou tímto blokem rozvíjeny:

 Objevujeme kouzla přírody: Dítě a jeho tělo	
Rozlišuje pomocí všech smyslů.	DJT-TSB-000-PV1-003
Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.	DJT-PHJ-000-PV1-002
Vyhledává příležitosti k pohybu.	DJT-PHJ-000-PV1-008
Překonává fyzické překážky.	DJT-FZD-000-PV1-002
Zvládá základy grafomotoriky.	DJT-PHJ-000-PV1-005
Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.	DJT-PZI-000-PV1-002

 Objevujeme kouzla přírody: Dítě a jeho psychika	
Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.	DJP-MOP-000-PV1-003
Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.	DJP-PFT-00-PV1-002
Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.	DJP-MOP-000-PV1-001
Ověří správnost řešení.	DJP-MOP-000-PV1-010
Vypráví jednoduchý děj.	DJP-JAR-000-PV1-007
Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.	DJP-PMP-000-PV1-001
Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.	DJP-PMP-000-PV1-006
Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.	DJP-PMP-000-PV1-003

 Objevujeme kouzla přírody: Dítě, ten druhý a společnost	
Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.	DDS-SLK-000-PV1-001
Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.	DDS-ZKV-000-PV1-003
Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.	DDS-SLK-000-PV1-002
Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.	DDS-ZKV-000-PV1-004
Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.	DDS-ZKV-000-PV1-005

 Objevujeme kouzla přírody: Dítě a svět	
Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.	DAS-PSP-000-PV1-002
Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.	DAS-PSP-000-PV1-003
Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.	DAS-PSP-000-PV1-004
Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.	DAS-ZPO-000-PV1-001
Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.	DAS-ZPO-000-PV1-005
Respektuje různé formy života.	DAS-ZPO-000-PV1-006
Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.	DAS-ZPO-000-PV1-003
Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.	DAS-BCH-000-PV1-004

5.5 CO VŠECHNO UMÍME MY LIDI

Charakteristika:

Tento integrovaný blok rozvíjí u dětí zvědavost, tvořivost a schopnost objevovat, jak funguje svět kolem nás. Děti zkoumají, jak věci pracují, co všechno dokážou lidské ruce a mysl vytvořit, a poznávají svět práce, techniky a vynálezů.

Hravou formou experimentují, provádějí jednoduché pokusy, staví, kombinují a hledají řešení. Učí se, že každý člověk má jiné schopnosti a dovednosti – jeden umí to, druhý zas tohle – a společně dokážeme víc. Tento blok také otevírá cestu do světa vědy a vesmíru – děti se zamýšlejí nad tím, kam až člověk svou zvědavostí dohlédl a co všechno ještě může objevit.

Cílem je podporovat přirozenou dětskou zvědavost, logické myšlení, tvořivost a manuální zručnost, vést děti k zájmu o poznávání, experimentování a spolupráci při řešení úkolů.

Očekávané výsledky učení z jednotlivých oblastí, které jsou tímto blokem rozvíjeny:

 Co všechno umíme my lidi: Dítě a jeho tělo	
Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.	DJT-PHJ-000-PV1-003
Zvládá základy grafomotoriky.	DJT-PH-000-PV1-005
Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.	DJT-PZI-000-PV1-002
Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.	DJT-OZD-000-PV1-003
Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu	DJT-PHJ-000-PV1-007
Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.	DJT-FZD-000-PV1-001
Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.	DJT-OZD-000-PV1-003

 Co všechno umíme my lidi: Dítě a jeho psychika	
Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.	DJP-JAR-000-PV1-002
Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.	DJP-MOP-000-PV1-007
Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.	DJP-MOP-000-PV1-005
Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.	DJP-MOP-000-PV1-008
Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.	DJP-MOP-000-PV1-009
Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.	DJP-FT-000-PV1-001
Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.	DJP-PDO-000-PV1-004
Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.	DJP-PMP-000-PV1-004
Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.	DJP-PDO-000-PV1-004
Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.	DJP-JAR-000-PV1-008
Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.	DJP-PMP-000-PV1-002
Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.	DJP-PMP-000-PV1-007
Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.	DJP-PMP-000-PV1-005
Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.	DJP-JAR-000-PV1-002

 Co všechno umíme my lidi: Dítě, ten druhý a společnost	
Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.	DDS-ZKV-000-PV1-001
Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.	DDS-ZKV-000-PV1-002
Ovlivňuje směřování společné činnosti.	DDS-ASO-000-PV1-004
Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.	DDS-ZKV-000-PV1-02
Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.	DDS-ZEH-000-PV1-002

 Co všechno umíme my lidi: Dítě a svět	
Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.	DAS-BCH-000-PV1-003
Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.	DAS-ZPO-000-PV1-004
Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.	DAS-PSP-000-PV1-004
Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.	DAS-PSP-000-PV1-005

5.7 Další projekty, programy a prvky vzdělávacích stylů

5.7.1 Program PlayWisely

Celým vzdělávacím obsahem, vzdělávací nabídkou, se prolíná program PlayWisely, založený v USA Patty Hannan.

PlayWisely je vzdělávací a stimulační program zaměřený na rozvoj dětských kognitivních a pohybových schopností prostřednictvím hry. Vychází z poznatků vývojové psychologie, neurovědy a vývoje motoriky. Program je vhodný pro děti v raném a předškolním věku a klade důraz na podporu zdravého zrání nervové soustavy, koncentrace, paměti, vnímání i koordinace pohybů.

U každého dítěte jsou systematicky rozvíjeny tyto oblasti:

- zrakové a sluchové vnímání
- pozornost, paměť a logické myšlení
- jazykové dovednosti a porozumění
- hrubá i jemná motorika
- orientace v prostoru (směrová orientace ve třech směrech)
- sebevědomí a motivace k učení

Aktivity v MŠ jsou vedeny formou krátkých, pestrých a hravých bloků a jsou tematicky přizpůsobené tématu, kterému se aktuálně věnujeme. Jde o práci s kartami PlayWisely tak, aby byly zapojeny všechny děti. Při pohybových chvilkách zapojeme metodiku PlayWisely a rozvíjíme očekávané výsledky učení z oblasti Dítě a jeho tělo.

Díky aktivitám z programu PlayWisely jsou rozvíjeny očekávané výsledky učení především z oblasti Dítě a jeho psychika.

5.7.2 Montessori pedagogika

Základní principy programu Montessori

Partnerský přístup - k dětem bychom se měli chovat tak, abychom nezranili jejich lidskou důstojnost, tedy nedovolit si k nim nic, co nechceme, aby si dovolily ony k nám. Společně vytváříme pravidla soužití ve třídě i ve škole. Když jsou tato pravidla vytvořena společně učitelem a dětmi, děti se jimi ochotně řídí a samy dohlížejí na jejich dodržování. Respektující přístup umožňuje dětem vytvářet si vysokou sebeúctu.

Svobodná volba práce - dítě si na základě vlastního rozhodnutí může zvolit:

co - jaký materiál / učební oblast si vybere, co se chce učit

kde - místo, kde bude ve třídě pracovat

kdy - každé dítě je na určitou věc „naladěno“ v jinou dobu

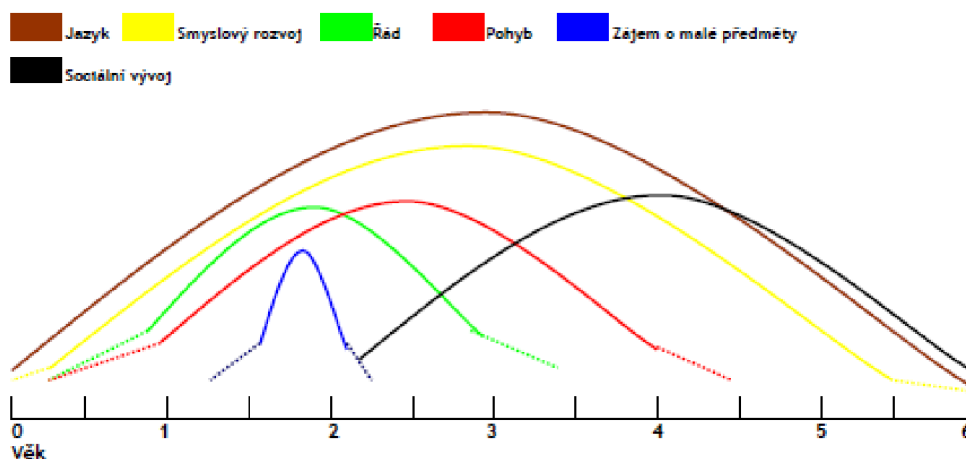
s kým - může pracovat samo, ve dvojici, ve skupině

Volná práce však neznamená, že dítě střídá činnosti bez ukončení nebo nedělá nic. Svoboda nespočívá v tom, že dítě zůstane ponecháno samo sobě, nebo že učitel vůbec nezasahuje do jeho vzdělávání a učebních procesů, nějakou činnost si dítě zvolit musí. Učitel činnost dětí koordinuje a musí využít své pedagogické dovednosti, aby bez příkazů pomohl najít dítěti činnost, která ho zaujme. Pokud se dítě pro něco rozhodne, je jeho povinností práci dokončit. Pokud chce pracovat s určitým materiálem, který ho zajímá – samo se svobodně rozhodne – je jeho povinností dodržet daná pravidla. Cílem je, aby děti dělaly to, co je vnitřně uspokojuje.

Respektování senzitivních (citlivých) období - jedná se o období ve vývoji každého dítěte. Tyto fáze přicházejí samy, vychází z vývojových potřeb dítěte a vyznačují se výrazným zájmem dítěte o určitou činnost. Dítě je v tomto období nejlépe připraveno a naladěno na zvládnutí určitého problému či učebního postupu. Zvládne se naučit novým věcem bez námahy a s radostí. Senzitivní fáze jsou individuální, každé dítě prožívá tato období na určité činnosti v různém věku. Je důležité, aby nebylo chování dítěte, které touží po nových podnětech a znalostech, zaměňováno s obyčejným zlobením. Dítě má v sobě neuvěřitelné množství energie, které mu musí být umožněno projevit. Jen tak se může harmonicky

rozdíjet ve všech oblastech. Postoj učitele k citlivým obdobím je tedy nesmírně důležitý. Jeho úkolem je tato období nejen rozpoznat, ale také respektovat a dát dítěti prostor pro realizaci.

Věková heterogenita a kooperativní výuka – třídy Školka A a B jsou věkově smíšené. Smyslem je vytvořit dětem ve třídě větší prostor pro kooperaci. Dítě si zažije pozici nejmladšího, prostředního i nejstaršího. Takovéto uspořádání usnadňuje práci učiteli, protože děti často upřednostňují radu od staršího kamaráda než od učitele, který může občas radit více, než dítě vyžaduje. Tak může starší dítě vysvětlit či ukázat mladšímu, jak se věci dělají či mu pomoci. Ve věkově smíšeném prostředí může dítě, které je v nějaké oblasti oproti svým vrstevníkům napřed či pozadu, najít partnery mezi staršími či mladšími dětmi. Starší děti si zároveň prostřednictvím pomoci mladším rozvíjí soucit a pečovatelské schopnosti. Dalšími výhodami věkově heterogenních tříd je vzájemné ovlivňování různě starých dětí, čerpání inspirace a rozvoj sociálních dovedností, ohleduplnosti, trpělivosti a tolerance.

Polarizace pozornosti – jedná se o stav maximální pozornosti a opakování činnosti až do „nasycení“ potřeby opakování u dítěte. Do stavu maximální koncentrace se dítě dostává nevědomě. Vede k prohloubení zájmu dítěte o danou činnost a přináší pocity radosti. Aby k polarizaci pozornosti došlo, je nutné, aby se dítě nacházelo v podnětném prostředí. Pozornost se zintenzivňuje a dítě vydrží provádět činnost tak dlouho, dokud není vnitřně uspokojeno. Čas, který dítě potřebuje, aby dosáhlo maximální soustředěnosti, závisí na jeho věku a potřebách. Proto je učitel v Montessori třídě pozorovatelem, který nabízí svou pomoc až ve chvíli, kdy je o ni požádán.

Připravené prostředí - prostředí, které dítě motivuje, nabádá a láká k učení.

Osobnost učitele - učitel by měl podporovat nezávislost dítěte, je to první krok v jeho svobodném vývoji. Má-li dítě nad sebou neustále dohled, nenaučí se samostatnosti, sebedisciplíně a odpovědnosti za svá rozhodnutí. Učitel dále připravuje vhodné prostředí, ve kterém se dítě cítí bezpečně, a vybírá podněty odpovídající jejich potřebám. Respektuje individuální vývoj každého dítěte. Dítěti nevnucuje nové činnosti či poznatky, neruší ho při práci, pomoc poskytuje pouze v případě, je-li o ni žádán. Chová se přirozeně, upřímně, trpělivě, hovoří klidným a tichým hlasem. S dítětem komunikuje empaticky, neposuzuje, neodsuzuje, nehodnotí.

Třístupňová výuka - Presentace nového učiva se provádí, tzv. třístupňovou (třífázovou) výukou. Spočívá ve třech po sobě jdoucích fázích, díky kterým dojde ke komplexnímu pochopení nové látky:

1. Fáze – pojmenování (To je modrá.)
2. Fáze – manipulace s předměty či obrázky (Dej modrou na stůl. Polož žlutou na okno...), formou hry dítě manipuluje s předměty do té doby, než si je jisté, co je co.
3. Fáze – pojmenování dítětem. (Co je to? Modrá.)

Práce s chybou - chyba je chápána jako naprosto přirozená věc, ke které v procesu učení dochází. Je třeba ji vnímat jako užitečnou součást řešení problémů a hlavně jako zdroj nových poznatků. Chyby nám ukazují, v jaké míře zvládneme určité věci. Pomáhají zlepšit schopnost správně hodnotit a umožňují nám analyzovat její příčiny. Dítě, které dokáže poznat a kontrolovat vlastní chyby, získává větší míru nezávislosti a jistoty.

Práce s pochvalou - učitel nehodnotí a neposuzuje, ale dává najevo, že dítě získalo novou dovednost nebo mu projeví náklonnost a účast. Každé dítě potřebuje pocit jistoty, bezpečí, úspěšnosti, aby si ho někdo všiml a aby mělo radost a cítilo sebeuspokojení ze své práce; ale neustálé kladné či záporné hodnocení ze strany dospělých potom omezuje jeho svobodnou volbu činnosti a sebevědomí. Předškolní děti mají největší radost ze samotné práce, pro školní děti je pak výsledek největší odměnou. A celkový láskyplný vztah a přístup dospělého k dítěti je vlastně sám pochvalou.

Elipsa - cvičení psychické a fyzické rovnováhy, klidu, ticha, harmonie a koncentrace pozornosti. Je vyznačena na zemi v dostatečné velikosti. Čím je elipsa užší, tím těžší je cvičení - děti chodí po obrysu elipsy. Navíc nás učí se společně zastavit a být tady a teď.

Elipsa má na děti výrazný harmonizační účinek. Vnější rovnováha má velkou souvislost s rovnováhou vnitřní - chůze po elipse napomáhá budování vnitřní rovnováhy a pokud se něco děje uvnitř dítěte, na úrovni psychické, projeví se tato změna i na úrovni fyzické - chůze je tedy pro nás výborným diagnostickým nástrojem.

Vzdělávací oblasti podle M. Montessori	Vzdělávací oblasti dle RVP PV
Praktický život	Dítě a jeho tělo Dítě a jeho psychika Dítě, ten druhý a společnost Dítě a svět
Smyslová výchova	Dítě a jeho tělo Dítě a jeho psychika Dítě, ten druhý a společnost Dítě a svět
Matematika	Dítě a jeho psychika Dítě a jeho tělo Dítě, ten druhý a společnost Dítě a svět
Jazyk	Dítě a jeho tělo Dítě a jeho psychika Dítě, ten druhý a společnost Dítě a svět
Kosmická výchova	Dítě a jeho tělo Dítě a jeho psychika Dítě, ten druhý a společnost Dítě a svět

5.7.3 Persona Dolls

Metoda Persona Dolls je výuková metoda určená pro děti od 3 do 9 let, tedy pro děti předškolního a mladšího školního věku. Lektor přináší prostřednictvím panenky témata, která jsou přirozená a častá, avšak bývají tabuizovaná či opomíjená kvůli možným předsudkům, proto lze tento program považovat za primárněpreventivní.

Při pravidelných setkáních s panenkou děti zažívají v bezpečném prostředí různé situace z panenčina života a postupně si uvědomují sounáležitost se svým okolím, svou jedinečnost, rozmanitost, ale zároveň se učí poznávat stereotypy a předsudky a situace, ve kterých může docházet k diskriminaci. Po několika návštěvách se děti učí, jak v takových situacích reagovat a jak čelit diskriminačnímu chování.

Do MŠ “dochází” panenka Santi - pětiletý chlapec s mexickou maminkou a českých tatínkem, který má vybraný aspekt rozmanitosti odlišný mateřský jazyk.

Setkáními posilujeme očekávané výsledky učení především v oblastech Dítě a jeho tělo a Dítě, ten druhý a společnost a především komunikační kompetence.

5.7.4 Trénink jazykových schopností dle prof. Elkonina

Zařazujeme prvky metodiky dle prof. Elkonina do vzdělávacího procesu. Neučíme děti číst ani psát, ale hrajeme si se slovy, slabikami a hláskami, rozvíjíme a podporujeme fonemické uvědomování. Aby děti učení bavilo, je zahaleno do pohádkového motivu krajiny s různými obyvateli, kteří učí děti nové dovednosti. Rozvíjíme především očekávané výsledky učení z oblasti Dítě a jeho psychika.

5.7.5 Prevence rizikového chování v MŠ

Prevence rizikového chování je v naší mateřské škole realizována jako přirozená součást každodenního vzdělávacího procesu. Neprobíhá izolovaně, ale je systematicky začleněna do činností v rámci Školního vzdělávacího programu, v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Aktivita pro podporu prevence jsou obsaženy v celém vzdělávacím programu MŠ.

V prvním integrovaném bloku **Bud' fit a v bezpečí**, který se zaměřuje na podporu zdravého životního stylu a bezpečného chování, ve druhém bloku **Společně tvoříme svět**, který se zaměřuje mj. na socializaci a také formulaci a dodržování pravidel, ve třetím **Objevujeme kouzla přírody** se děti setkávají s potenciálně nebezpečnými situacemi v přírodě a ve čtvrtém bloku **Co všechno umíme my lidi** se děti seznamují se situacemi, které mohou nastat v např. v dopravě.

- *Sociální a vztahová prevence*

Cílem je rozvoj schopnosti dětí fungovat ve skupině a navazovat pozitivní vztahy.

- zařazování kooperativních her
- vytváření a dodržování pravidel třídy
- vedení dětí k řešení konfliktů za podpory učitelek
- rozvoj empatie a prosociálního chování i díky programu Persona Dolls

- *Prevence rizikového chování (základy)*

Aktivity jsou přizpůsobeny věku dětí a zaměřují se na základní orientaci v bezpečném chování.

- rozlišování vhodného a nevhodného chování
- seznamování s jednoduchými rizikovými situacemi
- nácvik schopnosti odmítnout nevhodné jednání („umět říct NE“)
- povídání o bezpečí v prostředí domova i mimo něj

- *Podpora zdravého životního stylu*

Důraz je kladen na vytváření zdravých návyků.

- hygiena a sebeobsluha
- dostatek pohybových aktivit - i díky programu PlayWisely
- vedení ke zdravému stravování
- respektování denního režimu (odpočinek, spánek)

- *Bezpečnostní prevence*

Cílem je ochrana zdraví a osvojení zásad bezpečného chování.

- pravidla při pobytu venku a na hřišti (MŠ nemá vlastní zahradu, proto prostředí pro pobyt venku musíme kontrolovat pečlivěji)
- základy dopravní výchovy
- spolupráce s odborníky (např. policie, hasiči)
- nácvik modelových situací (např. ztracení, přivolání pomoci)

- *Práce s emocemi*

Důležitou součástí prevence je rozvoj emoční inteligence.

- rozpoznávání a pojmenování emocí
- práce s příběhy a obrázky
- zařazování relaxačních chviliek
- vedení dětí ke zvládnutí negativních emocí bez agresivity
- program Persona Dolls (viz výše)

6. Plán autoevaluace

6.1 Oblasti a nástroje autoevaluace

Autoevaluace školy probíhá průběžně, systematicky a přiměřeně tak, aby vedla ke zkvalitňování vzdělávací činnosti školy a současně byla dlouhodobě udržitelná v praxi. Zaměřujeme se na jednoduché a prokazatelné formy evaluace, které navazují na každodenní pedagogickou práci a poskytují podklady pro další plánování, úpravu vzdělávací nabídky, podporu jednotlivých dětí i rozvoj celé školy.

Při autoevaluaci využíváme zejména:

- průběžné pedagogické pozorování
- stručné evaluační záznamy po ukončení tématu nebo tematického celku
- pedagogickou diagnostikou
- diagnostická a výběrová portfolia dětí
- adaptační a progress reporty
- analýzu třídní a školní dokumentace
- pedagogické rady a provozní porady
- konzultace s rodiči a zpětnou vazbu od rodičů
- hospitační zjištění a navazující rozhovory
- roční sebereflexi pedagogických pracovníků

Výstupy autoevaluace jsou dokládány zejména evaluačními záznamy k tématům, záznamy pedagogické diagnostiky, portfolii dětí, adaptačními a průběžnými reporty, zápisy z pedagogických rad a konzultací, souhrnným vyhodnocením podmínek vzdělávání, zpětnou vazbou od rodičů a roční sebereflexí pedagogických pracovníků. Na základě těchto výstupů škola stanovuje konkrétní opatření pro další práci.

Cílem autoevaluace je zjistit zejména, zda:

- Pedagogická činnost je v souladu s posláním školy.
- Pedagogové naplňují cíle stanovené ŠVP.
- Zaměstnanci plní své pracovní povinnosti a dodržují vnitřní předpisy MŠ.
- Pedagog vyvozuje ze své evaluační činnosti závěry pro další práci a dbá na svůj odborný rozvoj.

Hospitační činnost probíhá samostatně dle plánu hospitační činnosti školy. Její závěry jsou využívány jako jeden z podkladů pro autoevaluaci školy a profesní rozvoj pedagogických pracovníků.

6.2 Termíny a frekvence autoevaluace

Oblast autoevaluace	Co sledujeme	Kdo	Frekvence	Forma	Výstup / doklad
Naplňování ŠVP a realizace vzdělávací nabídky	soulad vzdělávací nabídky s cíli ŠVP návaznost na integrované bloky, vhodnost metod a strategií přiměřenost vzhledem k dětem	učitelé hl. učitelky ředitelka	průběžně po tématu 1× ročně souhrnně	třídní evaluační záznam pedagogická rada	evaluační záznam k tématu roční shrnutí zápis z pedagogické rady návrh opatření
Sledování pokroků dětí a individualizace vzdělávání	vývoj dítěte silné stránky oblasti k podpoře adaptace účinnost pedagogické podpory	učitelé hl. učitelky ředitelka dle potřeby speciální pedagog	průběžně 2× ročně souhrnně u nových dětí adaptační vyhodnocení přibližně po 2 měsících	pozorování, pedagogická diagnostika diagnostické a výběrové portfolio adaptační report, progress report konzultace s rodiči	diagnostické záznamy portfolia adaptační report souhrn pokroků dítěte příp. záznam z konzultace
Kvalita podmínek vzdělávání a spolupráce s rodiči	klima školy organizace dne životospráva věcné podmínky bezpečnost komunikace s rodiči	ředitelka hl. učitelky učitelé provozní pracovníci	2× ročně interně 1× ročně zpětná vazba od rodičů průběžně dle potřeby	společný checklist / formulář porada konzultace dotazník nebo souhrn podnětů rodičů	vyplněný evaluační formulář zápis z porady vyhodnocení zpětné vazby seznam opatření
Profesní rozvoj ped. pracovníků a sebereflexe	profesní růst využití DVPP v praxi sebereflexe návaznost na potřeby školy	ředitelka pedagogičtí pracovníci	průběžně formálně 1× ročně	roční sebereflexe individuální rozhovor využití závěrů z hospitací	formulář sebereflexe stručný zápis z rozhovoru stanovené profesní cíle

6.3 Odpovědnost učitelů a dalších pracovníků

Ředitelka MŠ	<ul style="list-style-type: none"> • řídí a koordinuje systém autoevaluace školy v návaznosti na cíle a podmínky vzdělávání, • stanovuje plán evaluace, zajišťuje jeho naplňování a pravidelně vyhodnocuje jeho výsledky, • systematicky sleduje a vyhodnocuje kvalitu vzdělávacího procesu a dosažené výsledky vzdělávání dětí, • vytváří podmínky pro zajištění kvalitního vzdělávání a rovného přístupu ke vzdělávání, • vede pedagogický tým, podporuje profesní rozvoj pedagogických pracovníků a zajišťuje jejich vzájemnou spolupráci, • nastavuje a rozvíjí účinný systém vnitřní komunikace a spolupráce se zákonnými zástupci dětí, • zajišťuje a vyhodnocuje zpětnou vazbu od pedagogů, rodičů a dalších partnerů školy, • odpovídá za vedení, průkaznost a systematickosti pedagogické a školní dokumentace, • kontroluje dodržování školních dokumentů, vnitřních pravidel a právních předpisů, • analyzuje zjištění z evaluace a přijímá účinná opatření ke zvyšování kvality vzdělávání, • zajišťuje úpravy, inovace a systematický rozvoj školního vzdělávacího programu, • vytváří a naplňuje koncepci rozvoje školy v oblasti pedagogické, organizační i personální, • spolupracuje s odbornými pracovišti a partnery školy a využívá jejich podněty pro zkvalitňování činnosti školy, • zajišťuje materiální, personální a organizační podmínky pro realizaci vzdělávání,
Hlavní učitelky tříd Školka a Jesle	<ul style="list-style-type: none"> • koordinuje a garantuje autoevaluační proces na úrovni třídy, • sleduje, vyhodnocuje a metodicky vede pedagogický proces a vzdělávací pokroky dětí, • zajišťuje, kontroluje a koordinuje vedení pedagogické dokumentace v souladu s ŠVP a školními pravidly, • poskytuje zpětnou vazbu vedení i kolegům a podílí se na vyhodnocování výsledků, • organizuje a zajišťuje realizaci vzdělávacích činností v souladu s ŠVP, • navrhuje a koordinuje opatření ke zlepšení práce ve třídě a podílí se na úpravách ŠVP, • vede a koordinuje pedagogický tým, podporuje spolupráci a profesní rozvoj kolegů,

	<ul style="list-style-type: none"> • zajišťuje komunikaci se zákonnými zástupci dětí a předávání informací, • spolupracuje s odborníky a zajišťuje podklady pro individuální podporu dětí, • podílí se na organizaci akcí a prezentaci školy
Učitelky MŠ	<ul style="list-style-type: none"> • aktivně se podílí na autoevaluačním procesu školy, • sleduje, zaznamenává a vyhodnocuje vzdělávací pokroky dětí, • vede a aktualizuje pedagogickou dokumentaci v souladu s ŠVP a školními pravidly, • poskytuje zpětnou vazbu ředitelce i kolegům, spolupracuje na vyhodnocení výsledků, • realizuje vzdělávací činnosti v souladu s ŠVP • navrhuje opatření ke zlepšení práce ve třídě a podílí se na úpravách ŠVP • udržuje komunikaci s rodiči a poskytuje jim informace o dětech a průběhu vzdělávání.
Asistenti pedagoga	<ul style="list-style-type: none"> • podílí se na realizaci vzdělávacího procesu podle pokynů učitelky a v souladu se ŠVP, • sleduje a zaznamenává pokroky dětí, předává informace učitelce • spolupracuje při vedení a vyhodnocování pedagogické dokumentace • zajišťuje bezpečné prostředí a podporuje adaptaci dětí ve třídě, • komunikuje s rodiči • podílí se na opatřeních ke zlepšení práce ve třídě a respektuje zásady školy i ŠVP.
Provozní pracovníci	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce při vyhodnocování provozních a materiálních podmínek.